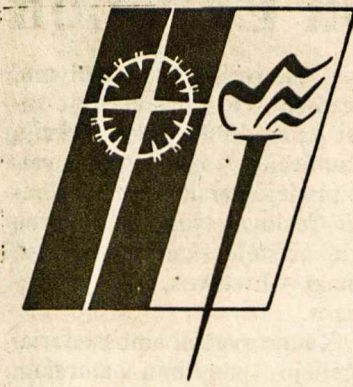

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 21 (2828) 2004 MAY-GEGUŽĖ 26

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA

PM 40012376 R09408

Darbai, darbeliai...

Pavasarijas žmonės nuteikia linksmai. Džiaugiasi ir visa, kas tik gyva. Su pumpurėlių sprogu tarsi sprogtas ir visa aplinka, nušviestėjusi po baltais debesėliais. Pailgėjusios dienos visus kviečia laukan darbuotis, žaisti, sportuoti, iškylauti...

P O šaltų žiemos dienų – pavasaris kaip dovana visiems, kaip didžiulė šventė. Tačiau kasdienybės darbų eiga, išpareigojimai, užsiėmimai, kas bebūtų, tęsiasi įprastu keliu ir būdu. Jaunimo organizacijoms pats laikas ruošti vasaros stovykloms, dirbantiesiems laikas planuoti atostogas, moksleiviams ir studentams rūpi gerai išlaikyti egzaminus. Yra ir bendrų dėmesį patraukiančių užsiėmimų kaip savųjų kapinių tvarkymas, jų lankymo dieną kapų puošimas ir vėliau prižiūrėjimas. Kai kada organizuojami plačios apimties miesto švarinimo vajai, į kuriuos kviečiami visi gyventojai. O prie savų namų namelių darbai niekada nesibagia juos pradėjus. Ir balsų pasigirsta, kad ne visi darbai pastebimi, ne visi įvertinami, ypač tie paprasti naminiai, kasdieniniai. Kas gi pastebės tuos visus darbus darbelius, kas suskaiciuos, kas įvertins? Praktiškai tai neįmanoma ir to nedaroma. Tačiau kas tuos darbus atlieka su aiškiu pomėgiu ir meile, kaupia didelių lobius, tvirtina savotiškus pagrindus, ant kurių vyksta visas judėjimas, sudėtingas ir prasmingas kiekvieno žmogaus gyvenimas. Nes jeigu nebūtų tų menkų kasdienių, tik savo aplinkoje matomų darbelių, gyvenimas, kokį dabar esame įpratę matyti ir patirti – būtų stačiai neįmanomas. Užtat tas šeiminkavimo triušas, su pavasariu dar smarkiau judantis, yra labai prasmingas ir gerbtinas. Nebūtų turbūt per daug pasakyta, jeigu teigime, kad kiekvienas, nors ir nedidelis darbelis (šaligatvio nušlavimas, krūmelio apkarpymas, gėlytės pasodinimas) mezga ir rezga Dievo duoto gyvenimo gijas, jungiančias žmones, tarnaujančias kultūrai ir civilizacijai, sudarančias stiprias plotmes ir žymiesiems įvykiams bei reiškiniams iškilti. Skruzdėlynų nebūtų, jei darbščiosios skruzdės neneštų šapelių, kurie atskirai paėmus menkučiai ir nematomi.

P RATINTIS sureikšminti mažus darbelius reikia nuo mažens. O čia jau būtina paveikti pagalbą tų tėvų, kurių požiūris į darbą yra teisingas. Tačiau nepaslapstis, kad yra tėvų, kurie savo vaikus labai stengiasi apsaugoti nuo „kančių“. Mat sakoma, kad kiekvienas fizinis darbelis vargina, ir dažnai reikia pakentėti norint darbą pradėjus pabaigti. Be atitinkamo paaikškinimo, paskatinimo ir pavyzdžio, dauguma vaikų turbūt rinksis televiziją ar jau stačiai besaikius elektroninius žaidimus, užuot eję laukan ką nors naudingo padaryti, tėvams pagelbėti ar pan. Tiesa, vasaros atostogų metu paaugliai bando kur nors įsidarbinti ir, jei pasiseka, bent didžiąją atostogų dalį sunaudoja geram tikslui. Tai tikrai naudinga ir praktikuojama. Tačiau tokie darbai darbeliai dėl uždarbio lengvai įpratina ir į patį darbą žiūrėti tik kaip į uždarbio šaltinį. Tai pavojinga, nes šitokių požiūrių susidarys vėliau beveik viską ima matuoti pinigais. Pvz. dirbsiu tik tiek, kiek būsiu atlygintas; be užmokėčio nė piršto nepajudinsiu; kovosiu dėl atlyginimo ir darbo valandų mažinimo, sąlygų lengvinimo ir t.t. Išskyla tokia specifinė dirbančiųjų „uniijinė“ dvasia, skatinanti net ir darbdavius žiūrėti kaip į išnaudotojus, su kuriais reikia kovoti. Pažiūra į darbą, kaip įgimtą normalaus žmogaus teigiamybę, žalojama; darbštumą imama vertinti kaip apgailetiną atsilikimą, savanoriškumą kaip betikslį savo gėjų kvėpavimą. Jeigu jau susidarytų tik šitaip galvojanti visuomenė, kultūros bei civilizacijos varikliai gana greitai imtų silpnėti, o kas po to – nesunku spėti. Reikia džiaugtis, kad ta „uniijinė“ pažiūra į darbą dar nėra užgožusi visos žmonijos ir visų gyvenimo sričių, nors poveikiai, ypač Vakarų pasaulyje, gana jau stiprūs, peržengiantys normalaus mąstymo ribas. Tai jau labai toli nuo skruzdžių nešamų šapelių, o žmonių tarpe – nuo savitarpio pagalbos, meilės ir pagarbos savo artimui. Toli nuo visko, kas kilnu, garbinga ir amžina. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Paskelbtas Ontario biudžetas

Pirmąjį porinkiminį Ontarijo biudžetą skelbiant teko pareikšti, kad reikėjo sulaužyti pažadą – nekelti mokesčių. Pagal pristatytą biudžetą, daugiausia pasinaudos Sveikatos apsaugos ministerija, todėl ir didžiausia našta neš mokesčių mokėtojais su naujai įvestais sveikatos draudimo mokesčiais. Jie pagal uždarbį sieks nuo 300 iki 900 dol. Taip pat bus pakelti provincijos mokesčiai už tabaką, alkoholinius gėrimus, teismo patarnavimus ir vairuotojų leidimus. Bus nutraukti nemokami chiropraktikos, fizioterapijos, akių patikrinimo patarnavimai. Iš naujai sukaupytų pajamų vyriausybė skirs daugiau lėšų sveikatos apsaugos, švietimo ir susisiekimo reikalams. Alberto provincijos viengungiai moka 528 dol, o šeima 1,056 dol. draudimo mokesčių. Britų Kolumbijos gyventojų sveikatos draudimo mokesčiai yra šiek

tiek aukštesni. Visose kitose provincijose šie mokesčiai dar nerenkami. Ontario vyriausybė mano, kad prisilaikydama dabartinių gairių, per trejus metus galėsianti subalansuoti biudžetą. Dabartinė provincijos finansinė padėtis tokia: 142 blj. dol. skolos, numatytų pajamų – 78 blj., numatytų išlaidų – 79,6 blj., deficitas – 2,2 blj. Pagal esančius įstatymus, vyriausybė, pristatanti deficitinį biudžetą, turi nukirsti algas ministeriams po 9,000, o ministeriui pirmininkui 17,000 dol.

Tris dešimtmečius politinėje veikloje dirbęs ir konservatorių partijai vadovavęs, buvęs ministeris pirmininkas Joe Clark pasitraukė iš politinio gyvenimo. Pirmą kartą į Kanados parlamentą jis buvo išrinktas 1972 m. Alberto provincijos „High River“ laikraščio redaktoriaus sūnus, tapęs advokatu ir (Nukelta į 6-tą psl.)

Lietuvos vėliava įnešama Nepriklausomybės aikštėn minint Kovo 11-ąją Vilniuje. Nuotr. R. Piečaitienės

Ižengėm naujon Europon

Istorinis žingsnis, pažymėtas daugeliu įvairių renginių Lietuvoje ir kitose valstybėse

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Stojimui į Europos sąjungą paminėti šventinių renginių – koncertų, šokių, vaišių, priėmimų, fejerverkų, medelių sodinimo – buvo labai daug.

Sveikino vyskupai

Bene pirmieji su ES plėtra Lietuvos, Latvijos, Estijos žmonės pasveikino tų valstybių vyskupai, susirinkę į Taliną. Bendrame pareiškime, kurį pasirašė Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas A. J. Bačkis, Rygos arkivyskupas metropolitas kardinolas J. Pujats, Estijos apaštališkosios administracijos vardu arkivyskupas P. S. Zurbrigen, sakoma: „Mes, Katalikų Bažnyčios šiose trijose šalyse vyskupai, šiuo lemiamu mūsų mylimų kraštų istorijos momentu visapusiškai dalijamės su bendrapiliečiais pasididžiavimu ir džiaugsmu“. Hierarchai įsitikinę, jog „trys Baltijos šalys yra gyvi kultūrinių turtų centrai, turintys turtingą paveldą, kuriuo tikrai gali prisidėti prie žmogiskosios ir dvasinės naujosios Europos plėtos“. Sykiu kardinolas A. J. Bačkis jau po Talino perspėjo: „Ižengiamė ne į rojų, į Edeno sodus, bet į galimybių mūgę“.

Katedros aikštėje

Balandžio 30-osios, penktadienio vakare, Katedros aikštėje Vilniuje (kaip skelbta – pačioje Lietuvos širdyje) vyko koncertas, sutraukęs apie 20,000 žiūrovų. Senoji varpinė tiesiog aplipusi, visi pašaliai apstoti. Beveik vien jaunimas. Rankose – Lietuvos, kitų ES valstybių vėliavėlės, balionai su ES ženkais. Koncertavo G. Rinkevičiaus diriguojamas Valstybinis simfoninis orkestras, dainininkai, atlikę kūrinius, reprezentuojančius senąsias bei naujasias ES valstybes. Skambėjo taip pat Sąjungos himnas – didingoji L. van. Bethoveno *Ode džiaugsmui*. Švedų žurnalistui koncerto išpuodis nepaprastas: „Tokia gausybė žmonių, esat išprotėję, bet jį man patinka. Galite mums duoti labai daug savos energijos. Mes jau aptingę, išpaikinti“.

Džiaugėsi pasirinkęs Vilnių.

Europos aikštėje

Kitas koncertas, skirtas šviesos akcijai „Lietuva – šviesiausia naujosios Europos valstybė“, vyko ką tik pakrikštytoje Europos aikštėje Vilniuje, prie daugiaaukščių (vienas jų – aukščiausias Pabaltijyje) dešiniajame Neris krante. Sumanytojai prašė 22.40 val. penkioms minu-

tėms uždegti kuo daugiau šviesų, kad naujai stojančiųjų žemėlapyje Lietuva išsiskirtų šviesomis. (Fotografavo JAV gynybos departamento meteorologinių palydovų programai priklausančias naktinis palydovas F 15, skriejęs 830 km aukštyje).

Latviai, važiuavę tą vakarą į Vilnių pas draugus minėti renginio, stebėjosi, kodėl prie autostrados dega tiek lauzų. Tik vėliau sužinojo... Beje, Reuterio agentūra, pranešdama apie įdomiausią senosio žemyno renginį, be lietuvių, nurodė estus, lenkus, vengrus. Estai numatė pasodinti milijoną medelių – daugiausia kanadiškų eglių, pušų, beržų. Pamaldieji mūsų kaimynai lenkai Katalikų Bažnyčios buvo paprašyti... išverti, nepaimti nė lašo į burną. Vengrai rengėsi sumesti visas pračities šiukšles į vieną didelę krūvą didžiojoje aikštėje. Ta proga Budapešto savivaldybė iš „tautų vado“ Josifo Stalino atėmė vis dar tebeturėtą miesto garbės piliečio vardą, gautą už išvadavimą iš nacių...

Pavargusių šalis...

Tiek viename, tiek kitame koncerte dalyvavo, kalbėjo aukštieji politikai: A. Paulauskas, V. Adamkus, Č. Juršėnas ir kt. Šalia pakilių minėtų politikų žodžių vėta sustoti prie R. Lopatos (Vilniaus universiteto Tarpautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius) kalbos, pasakytos jau po visų renginių. „Ateiname į ES kaip itin pavargusi, pagal daugelį rodiklių menkai išsivysčiusi šalis (...). Ateityje viską nulems tai, ar toliau pasaulyje mėginsime gyvuoti kaip beformis, nežinantis ko nori, ir tarptautinių gūsių svaigdomas politinis darinys, ar vis dėlto tapsime valstybe, turinčia aiškią politinę valią. Valstybė, suvokiančia, kas yra pareiga sau ir kitiems. Kas yra tautinė ir valstybinė savigarda, kas yra atsakomybė tarptautinei bendrijai. Į šį klausimą dar nesame atsakę bent jau iki galo“.

Seimo posėdis

Įvykiui pagerbti šeštadienį (gegužės 1 d.) įvyko iškilmingas seimo posėdis. Jame kalbėjo laikinasis prezidentas A. Paulauskas, laikinasis seimo pirmininkas Č. Juršėnas, užsienio reikalų min. A. Valionis, seimo Europos reikalų komiteto pirmininkas V. Andriukaitis, Olandijos ambasadorius Pimas Diumorė ir kt. Į posėdį atvyko Lietuvos vadovai, vyriausybės nariai, Nepriklausomybės akto signatarai, atkuriamojo seimo atstovai, diplomatiniai misijų atstovai, (Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Penki kandidatai

Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) gegužės 17 d. patvirtino kandidatų pirmalaikiuose prezidento rinkimuose sąrašą. Oficialiai kandidatais registruoti: liberalcentristų ir konservatorių remiamas Valdas Adamkus, konservatorių ir Darbo partijos remiamas Petras Auštrevičius, socialliberalų – Vilija Blinkėvičiūtė, socialdemokratų – Česlovas Juršėnas bei Valstiečių ir socialliberalų – Kazimiera Prunskienė.

Visi kandidatai surinko reikalaujamus 20,000 piliečių parašų. Oficialiai registruoti kandidatai įgyja teisę dalyvauti rinkimų vajuje, 2 mėnesiams gali būti atleisti nuo darbo ar tarnybinių pareigų (jiems valstybė moka kompensacijas).

Iš viso pareiškimus buvo įteikę 10 pretendentų, tačiau seimo narys Julius Veselka, advokatas Jūratė Zabielaite, Respublikos leidejas Vitas Tomkus ir Lietuvos aid leidejas Algirdas Pilvelis nesurinko reikiamų skaičiaus parašų ir nebuvo registruoti kandidatai.

Neleidžia kandidatuoti

Lietuvos Konstitucinis teismas (KT) gegužės 25 d. paskelbė sprendimą, kad dėl priesaikos sulaužymo ir Konstitucijos pažeidimo pašalintas prezidentas Rolandas Paksas negali vėl kandidatuoti prezidento rinkimuose. Kaip skelbia ELTA-LGTIC, nutarta kad apkaltos proceso tvarka pašalintas asmuo negali visą likusį gyvenimą užimti tų pareigų, kuriose kartą jau sulaužė priesaiką. Visada kiltų ir niekada neišnyktų pagrįsta abejonė dėl jo vėl duodamos priesaikos tikrumo ir patikimumo, taigi ir dėl to, ar priesaiką duodantis asmuo prezidento pareigas tikrai vykdys taip, kaip jas vykdyti įpareigoja priesaika. „Konstitucinio Teismo nutarimas yra galutinis ir nesunkindamas, skelbiamas Lietuvos Respublikos vardu“.

Į teismą kreipėsi 29 parlamentarai iširti, ar Konstitucijai neprieštarauja prezidento rinkimų įstatymo pakeitimai, neleidžiantys R. Paksiui kandidatuoti.

Partijų finansavimas

Lietuvos vyriausybė gegužės 19 d. pritarė Politinių partijų, politinių organizacijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo projektui, kuriuo nustatomas partijų finansavimas. Gyventojų politinėms partijoms skiriamų aukų dydis nebus ribojamas, bet įmonės per metus partijoms galės skirti ne daugiau kaip 5,000 MGL (minimalių gyvenimo lygių – šiuo metu 125 litai) arba 625,000 litų.

Įstatymas numato, kad fizinė asmenų piniginių aukos, kurios viršija 1000 litų, ir visos juridinių asmenų aukos privalo būti suteikiamos tik banko pavedimu.

Pasitraukė iš EP rinkimų

Liberalų ir centro sąjungos narys Jonas Čekuolis gegužės 19 d. pasitraukė iš rinkimų į Europos parlamentą. Kaip rašo ELTA-LGTIC, paaikėjo, kad J. Čekuolis yra skolingas „Snoro“ bankui. Jis 2000 m. paėmė iš

„Snoro“ banko 17,750 dol. paskolą, turėjo grąžinti iki 2010 m. vidurio, kas mėnesį mokėdamas apie 400 litų. Tačiau po kelių mėnesių jis nustojo mokėti įmokas, vengė ryšių su banko atstovais. Šiais metais bankas kreipėsi į teismą dėl priverstinio skolos išieškojimo.

Skundžiamas VRK sprendimas

Kaip praneša ELTA-LGTIC, rinkėjai, Liberaldemokratų partija ir pats atstautydas prezidentas Rolandas Paksas Vyriausiajam administraciniam teismui skundžia Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) sprendimą neregistruoti jo kandidatų pirmalaikiuose valstybės vadovų rinkimuose. Liberaldemokratų taip pat ieško paramos tarptautinėse žmogaus teisių organizacijose, Europarlamente dėl jų nuomone, pažeidžiamų rinkėjų teisių.

Gegužės pirmąją savaitę VRK nusprendė neregistruoti R. Pakso kandidatų pirmalaikiuose prezidento rinkimuose ir nutraukti jo pateiktų parašų rinkimų lapų tikrinimą. VRK sprendimą grindė nauja Prezidento rinkimų įstatymo nuostata, numatančia, jog prezidentu negali būti renkamas asmuo, kurį seimas apkaltos proceso tvarka pašalino iš užimamų pareigų ar panaikino jo seimo nario mandatą, jeigu nuo jo pašalinimo iš pareigų ar mandato panaikinimo praėjo mažiau kaip 5 metai.

Pasienio kontrolė ES

Penkiolika senųjų ES valstybių narių nepanaikins pasienio kontrolės punktų tol, kol neįsitikins, kad naujosios narės gali pačios apsaugoti savo rytines sienas. Tam tikrą laiką sienų kontrolė išliks ir tarp pačių ES naujokių. Naujosios narės tikisi, kad sienas bus galima panaikinti 2006 metais. Tačiau ES taryba sprendimą dėl pasienio kontrolės panaikinimo priims tik po atidaus patikrinimo, įskaitant žmonių įvertinimus. Kiekviena nauja narė bus vertinama atskirai. Naujosios narės galės gauti 335 mln. eurų paramą iš 2005 m. ES biudžeto išorinių sienų kontrolei stiprinti, kad būtų užkirstas kelias galimam narkotikų, ginklų ir nelegalių imigrantų srautui iš buvusios Sovietų Sąjungos valstybių.

ES kovos su nusikalstamu mu institucijos baiminasi, kad Lietuva, Latvija, Estija, Lenkija, Vengrija ir Slovakija nėra pasirengusios visiškai išorinių sienų kontrolei. Didžiausia nerimą kelia pasienio su Rusija, Gudija ir Ukraina kontrolė. Daroma prielaida, jog Rusijos nusikalstamosios grupuotės gali įsivirti Baltijos valstybėse, nes dviejose iš jų – Latvijoje ir Estijoje – gyvena didelės rusų bendruomenės.

TS remia du kandidatus

Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) remia buvusio prezidento Valdo Adamkaus ir buvusio euroderybininko Petro Auštrevičiaus kandidatūras prezidento rinkimuose. Gegužės 10 d. tai pakartojo partijos pirmininkas Andrius Kubilius. Jo teigimu, galutinis partijos sprendimas paaikšės, kai bus žinomas (Nukelta į 3-čią psl.)

Šiame numeryje

Darbai, darbeliai...

Pavojinga į patį darbą žiūrėti tik kaip į uždarbio šaltinį

Ižengėm naujon Europon

Galite mums duoti labai daug savos energijos

Amerika dabarties veidrodyje

Neteisybės Palestinoje yra pagrindinė musulmonų terorizmo priežastis

Lankė Lietuvą – savo senolių žemę

Visur patyriau nepaprastą vaišingumą, kuriuo lietuviai pasižymi

Šakių krašto švyturys

Taip ir atsirado Kalbos dienų grandinė, kuri vis ilgėja

Egzodo vaikų ir jaunimo literatūra

Lietuviško mentaliteto išilgėjimo į kitų tautų kultūrą dokumentas

Kitokia tautinių šokių šventė

Šių metų šokių šventė bus pristatyta ir amerikiečiams

Prie prezidento rūmų tarp Lietuvos vėliavų iškeliama Šiaurės Atlanto sąjungos (NATO) vėliava priėmus Lietuvą į tą Sąjungą. Nuotr. R. Piečaitienės

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaiztūnienė. Metinė prenumerata – \$50, rėmėjo – \$60, garbės – \$70. Oro paštų ir užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$60.
Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TŽ administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuodžiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. Subscriptions: regular \$50.00, patron \$60.00, sponsor \$70.00 per year. Airmail overseas – \$170, regular mail overseas – \$60. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation dept. 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Baltijos valstybių pareigūnai Kanados sostinėje Otavoje, atšventę savo kraštų įstojimą Europos sąjungon. Iš kairės: estų veikėjas Walter Pent, Lietuvos ambasadorė Sigutė Jakštonytė, estų bendruomenės pirm. Margus Aruja, Latvijos ambasadorius, KLB Otavos apylinkės pirm. Rūta Kličienė, latvių bendruomenės pirm. Andris Kesteris. Nuotr. S. Smetonos

SPAUDOS BALSAI

Kariniai Rusijos planai

Maskvos dienraštis *Izvestia* š.m. balandžio 14 d. laidoje rašo: "Rusija peržvelgs karinio planavimo principus, branduolinių strategines jėgas, jeigu ŠAS (NATO) išliks karinė sąjunga su karine doktrina" – pareiškė antradinį pirmasis generalinio štabo viršininko pavaduotojas generolas-pulkininkas Jurij Balujevskij. – Bet kokių atvejų rusų karinės pajėgos turi visas galimybes reikiama reaguoti į naujų narių stojimą į ŠAS.

Šiuos žodžius gen. štabo viršininko pavaduotojas visų pirma skyrė Lietuvai, Latvijai ir Estijai, kurių prisijungimas prie Sąjungos labai priartino ŠAS prie Rusijos sienos. Beje, kaip konkrečiai gen. štabas reaguos į "karinį pavojų iš Vakarų", generolas smulkmeniškai aptarti nenorėjo. Visą, ką Maskva norėjo šia tema pasakyti Briuseliui, yra parašyta praėjusių metų gale išleistame pranešime "Aktualūs Rusijos ginkluotųjų pajėgų uždaviniai". Jame aiškiai nurodoma kariuomenės panaudojimo galimybė Vakarų linkme. Tai turėtų būti didelės apimties oro-kosminė, jūros ir sausumos operacija, kurioje pagrindinius uždavinius planuojama išspręsti dar prieš priekinių dalinių susidūrimą to

lima ugnimi (t.y. masinio raketų bombardavimo smūgiu) ir panaudojimu specifinių kariuomenės grupuočių, kurios smarkiai smogs ne tik į karinius objektus, bet ir ekonomikos ir visus jos pagrindinių įrengimų centrus".

Ginčas dėl paveiklo

Toronto lenkų dienraštis *Gazeta* š.m. gegužės 2 d. laidoje rašo: "Lenkiškos Šv. Dvasios šventovės, kurioje laikomas Dievo gailestingumo paveikslas, parapijos taryba penktadienį atviru laišku kreipėsi į Vilniaus metropolitą, prašydama neperkelti šio paveiklo į kitą šventovę. (...) Pagal Vilniaus metropolito Audriaus Juozo Bačkio kovo 12 d. potvarkį praėjusių sekmadienį paveikslas turėjo būti perkeltas iš Šv. Dvasios šventovės į šalia esančią mažą bažnytelę, kuri ligi šiol buvo vadinama Šv. Trejybės, o nuo sekmadienio – Dievo gailestingumo. Tikintieji neleidė nukabinti paveiklo. (...) Jau mėnuo, kai prie paveiklo Šv. Dvasios šventovėje vyksta budėjimas. Surinkta apie 10,000 parašų po prašymu kardinolui neperkelti paveiklo. Parašai netgi buvo pasiųsti Vatikanui".

Vilniaus lenkų žurnalas *Nasz Czas* š.m. balandžio 7 d. laidoje rašo: "Kada tokia liečiančiai bažnyčiai akcijai vadovauja M. Mackiewicz, kuris mėgina nurodyti, kurioje šventovėje turi kaboti šventasis paveikslas, būdamas vieninteliu lenku Maskvos politinės kompartijos CK auklėtinis ir kuris dirbo tik ateistiniuose laikraščiuose kaip 'Raudonoji vėliava' ir 'Tarybų Lietuva', – kompromituoja tokiu veiksmu mus visus, sudarydamas apie mus blogą nuomonę. Pagaliau pokalbis su arkivyskupu, įvairiose laikraščiuose atviru laišku rašymas reiškia ne tik pagarbos stoka, bet ir faktą, kad iniciatoriai neieško sutarimo, reikalo išsprendimo, o tik pigaus išgarsėjimo bei pritarimo".

Michal Mackiewicz yra Lietuvos lenkų sąjungos pirmininkas. Tas pats žurnalas tuo pačiu klausimu š.m. balandžio 21 d. laidoje rašo: "Po Vilniaus arkivyskupo A. J. Bačkio užtikrinimo apie pasitarimą su popiežiumi Jonu-Pauliumi II, veikėjai organizuoja išvyką į Romą, ryždamiems perduoti lygiai 'tikrą tiesą' – vieneriškmiškai liudija apie tinkamos pagarbos arkivyskupui ir popiežiumi – lenkui stoka. Tai ypač skaudu, nes smulkmeniškumas ir kandumas niekad prie didelių ir pozityvių veiksmų neveda".

Vokiečiai apie Lietuvą

Vokietijos dienraštis *Die Welt* š.m. balandžio 30 d. laidoje išspausdino visų naujai priimtų kraštų į Europos sąjungą apibūdinimus. Apie Lietuvą laikraštis rašo: "Didžiausioje iš trijų Baltijos valstybių vyksta konjunktyūros padidėjimas (Bumas). Krašte yra gerai sutvarkyti keliai arti Vidurio Europos rinkų. Be to, Lietuva yra tinkamas tramplynas šuoliui į Rusijos rinką. Palyginti nesusirūsi rusų tautinė mažuma nuo valstybės įstėgimo turi visas pilietines teises. Lietuvos verslininkų 13% apmokestinimas yra vienas žemiausių. Tiesą pasakius, dar daug žmonių pragyvena iš žemės ūkio darbų, tačiau čia nėra, kaip Lenkijoje, kraštutinių protesto veiksmų. Bedarbystė kaimie siekia 20% daugiau. Lietuviai iš visų baltiečių yra labiausiai temperamentinga tauta. Vokiečiai investuotojai yra labai mėgstami, politinė JAV įtaka yra reikšminga.

Kitų naujai priimtų į ES kraštų šiame laikraštyje apibūdinimas yra mažiau palankus. J.B. nepatiko fanatiškai "Likud" partijai. Šaronas kalba apie naują planą... Aišku, kad šio konflikto nebus galima išspręsti, kol JAV klausys Izraelio, o ne atvirkščiai. Neteisybės Palestinoje yra pagrindinė musulmonų terorizmo priežastis. Jei norime rimtai kovoti su teroristais, privalom šią priežastį nedelsiant pašalinti. Tam būtina, kad Vid. Rytų politiką nustatytų Vašingtonas, bet ne Izraelis, kaip buvo iki šiol.

A+A

MAGDALENAI TARVYDIENEI

mirūs, reiškiamie gilią užuojautą dukterėčioms: HILDAL SIMANAVIČIENEI, BIRUTEI BIRETIE-NEI ir ELFEI MALINAUSKIENEI su šeimomis –

"Vilnius Manor" gyventojai ir valdyba

Ižengėm naujon Europon

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Bažnyčių hierarchai, kiti svečiai.

Priimtoje rezoliucijoje sakoma, kad Lietuva, tapusi pilnateise ES ir NATO nare, tės geros kaimynystės politika, stengsis tapti aktyvia, matoma pasaulyje ir įtakinga regione valstybe. Po seimo posėdžio Nepriklausomybės aikštėje buvo pakeltos Lietuvos ir ES vėliavos, iš XVIII a. patrankos iššautos trys salvos, o seimo Didžiajame kieme – pasodintas ažuoliukas. Jį sodinant uoliai darbavosi Jolanta Paulauskienė bei K. Brazauskienė.

Tautiniai patiekalai

Tomis dienomis (nuo penktadienio vakaro) Gedimino prospektas virto lyg tarptautinės mugės ilgu stalu su tautiniais ES šalių valgiais. Didžiausio susidomėjimo susilaukė Turkijos, Ispanijos, Prancūzijos patiekalai. Turkų gaminamų veršienos, vištenos, avienos porcijų (po 7 – 10 Lt.) parduota 400, ispanų paelijos – 500 (po 5 – 7 Lt.). Prancūzai viliojo varlės kojelėmis, ypač kad buvo labai nebrangios: tik po 1.5 Lt. (Žinovų teigimu, truputėlį didesnės porcija restorane – 30 Lt.). Vokietijos palapinėje per dvi dienas išpildyta į litrinius stiklainius daugiau nei tona įvairių rūšių alaus.

Ligoninėje ir turguje

Antakalnio ligoninėje gegužės 1 d. tuoj po vidurnakčio ir pasaulį atėjo pirmasis eurožmogutis, būsimasis Žilvinas. Nors mama Irena Čiučiurkaitė kamavosi aštuonias valandas, vaikelis gimė sveikas, stiprus (svoris – 3,4 kg, ūgis – 51 cm). Jau šeštadienio rytą juos suskubo pasveikinti Vilniaus meras A. Zuokas. Jis padovanojo 500 Lt. Palinkėję užauginti dorą žmogų. Pasveikino ir užsienio reikalų min. A. Valionis. Jis taip pat padovanojo 1,000 Lt. iš savo kišenės bei simboline vieno euro monetą. O "Pareks" bankas padovanojo mokėti kas mėnesį laimingos vaikystės stipendiją – po 500 Lt. iki pirmojo gimtadienio.

Dar prieš šventę savaitės viduryje Valdas Adamkus nuėjo į Kalvarijų turgų, kur buvo sutiktas labai nevienodai. Vieni stebėjosi, džiaugėsi, sveikinosi, kiti – rėkte rėkė, skundėsi, priekaištavo – ko čia tau, važiuok į Ameriką, arba – duok 100 Lt., juk tau nieko nereikia. V. A. nė vieno nenutraukė, netildė, išklaušė. Išėjo gal po 40 min. labai paveiktas papasakoto vargo, skurdo, neteisybės. (Nors netruk baltų "mes už Paksą", V. Adamkus surinko apie penkis šimtus parašų).

Iškilmės Kaune

Kaunas įvykį pažymėjo... šokių, ne tik kalbomis, sveikini-

mais. Savivaldybės pasiūlymu, šeštadienį Vienybės aikštėje sukosi apie 5,000 porų. Akciją "Kauniečiai šoka Europos valsa" pradėjo garsioji pora – Jūratė ir Česlovas Norvaišos. Pirmą kartą aikštėje skambėjo valsai, himnai – Lietuvos, Europos sąjungos.

Kauno svečiai ambasadoriai negailėjo pagyrimų antrajam Lietuvos miestui, ypač jo moksliniam potencialui. Tačiau šokio akcijoje nedalyvavo, nors šypsojosi, teigė, kad tai labai puikus renginys, bet nujė prie automobilio.

Renginiai Europoje

Renginių ES naujokių priėmimui netrūko visoje Europoje. Vienas įspūdingiausių – iš Berlyno ir Varšuvos penktadienio vakare transliuotas koncertas, kuriame dalyvavo visų stojančių šalių atlikėjai. Lietuvai atstovavo ne tik Europoje žinoma mūsų operos solistė Violeta Urmanavičiūtė-Urmana. Po koncerto prisipažino: "Stovėdama scenoje ir galvodama, kad koncertą mato septyniasdešimt penki mil. žmonių, jaučiau ypatingą atsakomybę. Jaučiau kokia nors nata užklaus, bus gėda visai Lietuvai". Nata neužkliuvo... Atliekamos "Ledi Makbet" arijos iš to paties pavadinimo operos salė klausėsi nušėduvusi, o paskui prapliupo audringais plojimais.

Jaudinančiai vyko visų dešimties naujokių priėmimo išilmės Dubline, Airijos sostinėje (šalis dabar pirmininkauja ES). Lietuvai išilmėse atstovavo min. pirmininkas A. Brazauskas, kuris pernai Atėnuose pasirašė Lietuvos stojimo į ES sutartį.

Visų stojančių šalių vėliavas nešė ir premjerams įteikė vaikai. Mūsų trispalvė buvo patikėta Airijoje su tėvais jau ne vienerius metus gyvenančiam aštuonmečiui Eimuntui Dabulevičiui. Svarbią užduotį jis atliko labai pagarbiai, oriai. Kai įteikdamas vėliavą min. pirmininkui pasakė: "Štai Lietuvos vėliava", A. Brazauskas išsitraukė nosinę, taip susigraudino.

Dalis iškilmių vyko Dublino pilyje, kur krikščionių, musulmonų ir žydų dvasininkai už Europą meldėsi, skaitė ištraukas iš Šventųjų raštų, laimino susirinkusius. Bendrame kreipime dvasininkai skelbė: "Kreipiamės į visus gyvenančius Europoje ir raginame kartu siekti vienybės, teisingumo, taikos, atleidimo, laisvės, meilės".

Knygų rėšykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

PADĖKA

ATA

PETRAS EISMANTAS

mirė 2004 m. gegužės 12 d., palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje.

Nuoširdus ačiū klebonui kun. A. Simanavičiui,

OFM, prel. E. Putrimui ir kun. P. Šarpanickui, OFM, už

laidotuvių apeigas, draugams ir giminiams už dalyvavimą

šermyse ir velionies palydėjimą į amžinojo poilsio vietą.

Liūdi – žmona Skolastika ir duktė Aldona

PADĖKA

ATA

JONAS VIZGIRDA

mirė 2004 m. balandžio 7 d., palaidotas

Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ont.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. Audriui Šarkai,

OFM, už maldas laidotuvių namuose, už aukotas Mišias ir už

palydėjimą į kapines. Padėka solistams už gražų giedojimą.

Dėkojame visiems už gražias gėles, už gausiai už-

prašytas Mišias ir už aukas a.a. Jono atminimui skirtas Lie-

tuvos vaikams ir kitoms organizacijoms. Ačiū už nuoširdžias

užuojautas pareikštas žodžiu bei raštu, visiems atsilankius-

iams ir palydėjusiems a.a. Joną į paskutinio poilsio vietą.

Dėkojame karsto nešėjams už patarnavimą ir J. Šarūnui už

kapinėse tartą paskutinį sudiev. Ačiū p.p. Mačiams už skau-

nus pusryčius ir ponioms už pyragus.

Nuoširdus ačiū visiems padėjusiems mums atsisveiki-

nti su mylimu vyru ir tėveliu –

VIZGIRDŲ šeima

RELIGINIAME GYVENIME

Gyvybės dienos proga Lietuvos vyskupai paskelbė laišką, kuriame išreikštas susirūpinimas šeimos autoriteto žlugimu. "Jaunuoliai nelinkę išpareigoti, vedusieji meta savo pareigas, valdžia atideda šeimos politiką rytdienos darbotvarkėi, o žurnalai ir televizija liaupsina gyvenimo būdą, kuriame nėra vietos naujai gyvybei." Būtina, kad atsakingieji už Lietuvos dabartį ir ateitį išsamonintų, jog Lietuva gyvena demografinės krizės sąlygomis, nes mažėja gimstamumas, valstybė neturi šeimos politikos, neskatina ir nestiprina tėvystės. Šiūloma priimti šeimai palankius įstatymus, vaikams skirti paramą, lengvatinius kreditus būstui, kompensacijas šeimoms už papildomą vaikų ugdymą dailes, muzikos, sporto mokyklose ir būreliuose. Būtina globoti šeimos šviesą, suprantant, jog žmogus negali tapti brandžia asmenybe, jei jam stinga kūdikystėje besąlygiškos tėvų meilės ir psichologinio saugumo. Vaikų auginimo, auklėjimo, psichologinių ir socialinių šeimos problemų našta turi dalintis vyras ir tėvas, ne tik motina viena nešti. Bendruomenė privalo rūpintis kiekviena šeima, o ypač gelbėti moteris, išsikitas krizinio nūstumo. Šeimoms turi būti sudaromos sąlygos burtis į bendruomenes, kurios galėtų reikšmingai prisidėti prie šeimai palankinės visuomeninės aplinkos. Išdėmetina, jog šeimoje ugdomas religingumas augina pasitikėjimą vienas kitu ir savimi, mėlė išganytoji ugdymo meilę artumui. Šeima yra tikroji gyvybės šventovė.

Lietuvos Caritas organizacija kovo 31 d. pateikė 2003 metų veiklos ataskaitą. Šios organizacijos pagalbos sulaukė 96,032 asmenys. Praėjusiais metais vykdyto projektų išlaidos sudarė beveik 2.5 mln. litų. Generalinis direktorius kun. R. Grigas teigė, jog veiklos sritys išliko tos pačios kaip ir ankstesniais metais – vargšų maitinimas, ligonių slauga, senelių lankymas, darbas su neigaliaisiais, nelaimių išiktais žmonėmis – prekybos žmonėmis aukomis, kalininiais, benamiais, pabėgėliais. Daug dėmesio skiriama skurstančioms šeimoms, ypač jų vaikams. Veikla apima ir programas, kuriomis siekiama iširti skausmingiausius skurdo bei atskir-

ties priežastis ir pasiūlyti visuomenei praktinius problemų sprendimo būdus. Europos Caritas įvertinimu, Lietuvoje Caritas pagalbos reikėtų dar daugiau žmonių, tačiau veiklai nebeužtenka lėšų ir jėgų. Organizacijoje dirba tik 20 darbuotojų pilnu laiku ir keliasdešimt žmonių prie atskirų projektų. Didžiąją darbų dalį nuveikia beveik 2,500 savanorių. Lietuvos Caritas veiklos finansavimą šaltiniai yra užsienio fondai (37% visų gaunamų lėšų), valstybinės struktūros (22%), įvairios Lietuvos institucijos (12%), privatūs rėmėjai (10%).

Dievo Gailestingumo šventovę Vilniuje balandžio 18 d. konsekavo kardinolas A. J. Bačkis. Iškilmėse, kuriose dalyvavo ir vysk. J. Tunaitis, kardinolas susirinkusiems priminė, kad nors Gailestingoji Dvasia paveikslas iš Šventosios Dvasios šventovės dar nebuvo pamestas, matyt, kad pirmiau reikia išvysti Gailestingą Jėzų savo sielos akimis, o tada ir regimasis atvaizdas atkeliaus, skleis nuraminimą. Per pamokslą kardinolas kalbėjo apie Viešpaties gailestingumo slėpinį. Po liturgijos kardinolas A.J. Bačkis padėkojo šventovę išpuosiusiems menininkams, dirbusiems meistrams bei rėmėjams.

Atsinaujinimo diena, skirta Marijos Dangun Ėmimo (MDE) sešerų bendruomenės dvasiai atskleisti, buvo surengta balandžio 18 Kaune, Vytauto Didžiojo universitete. Rengėjai – Katalikų bendruomenė "Gyvieji akmenys", MDE seserys (vadinamos asumpcionistėmis) bei jų bičiuliai. Ši kongregacija buvo įsteigta Prancūzijoje dešimties metų, derina kontempliatyvumą ir apaštališkumą, sekdamas įkūrejos pal. Marijos Eugenijos vizija ypatingą dėmesį skiria krikščioniškojo auklėjimo bei švietimo misijai. Šiuo metu šiai vienuolinei šeimai priklauso 1300 seserų, gyvenančių 174 bendruomenėse, įsikūrusiose 36 valstybėse. Pirmosios lietuvių išijungė į kongregaciją dar ketvirtąjį dešimtmetį, bet dėl politinės padėties negrįžo iki 1993 m. Vienuolynas Vilniuje pašventintas 1995 m. Po pirmos konferencijos tema – "Asumpcionistų dvasingumas: Dievo ir žmogaus kelionė" vyko jaunimo vaidinimas apie steigėjos Marijos Eugenijos gyvenimą. Antrojoje konferencijoje toliau buvo plėtojama dvasingumo tema "Degti Evangelija ir mylėti savo laikmetį". Klausytojai buvo kviečiami tapti Vėlykų bendruomene – ne pavieniu, bet kaip bendruomenę skelbti Evangeliją ir ją liudyti. Po pietų renginių dalyviai susiskirstė į darbo grupes, kuriose vyko diskusijos apie maldą, auklėjimą, misijas, ir bendruomeninį gyvenimą. Atsinaujinimo diena užbaigta Mišiomis, kurias aukėjo kun. Žydrūnas Vabuolas.

ATA

PETRĄ BUTĖNĄ

mūsų ilgametį parapijos choro narį išlydint į amžinybę, nuoširdžiai užjaučiame jo dukrą MARYTĘ su šeima bei visus artimuosius –

Anapilio parapijos choras

ATA

GRAŽINAI KOCIENEI

mirus,

reiškiamie nuoširdžią užuojautą jos dukrai GRAŽINAI BUTKIENEI ir jos vyrui VLADUI –

Janina ir Algis Empakeriai

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING &
APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Kunigaikščio Merklio Giedraičio aniniai. Viduryje – Karolis Giedraitis ir Andrius Giedraitis, greta jo – Lietuvos kariuomenės vadas Jonas Algirdas Kronkaitis ir kiti
Nuotr. Lietuvos aidas

Lankė Lietuvą - savo senolių žemę

Iš pokalbio su Toronto policijos pareigūnu Giedroye-Giedraičiu

Kanados ir Lietuvos policininkų bendradarbiavimo projekte, kuris vyksta nuo 2000 m. ir jau buvo 72 plačiai aprašytas, dalyvavo, šalia kanadiečių, ir Toronto bei apylinkių lietuvių kilmės policininkai, kurie ne tik planavo ir uoliai prisidėjo prie mokymų Lietuvoje, bet ir priėmė lietuvių policininkus, atvykusius į Kanadą. Jiems teko susipažinti arba atnaujinti pažintį su lietuvišiais ir su Lietuva. Vienas jų, padėjęs globoti čia besilankančius Lietuvos policijos pareigūnus, buvo Karol Giedroye, Toronto policijos pareigūnas-detektyvas.

Projektą bevykdant, K. Giedroye maždaug tuo laiku pradėjo domėtis savo kilmės šaknimis. Jos – lietuviškos. Pokalbis su juo atvėrė didingą šeimos istoriją. Jis yra Karolis Giedraitis, 20-sios kartos palikuonis Lietuvos kunigaikščio Giedriaus, kuris buvo vienas iš keturių Didžiojo kunigaikščio Traidenio broliai. Giedraičių šeimos istorija gili ir įspūdinga. Todėl įdomu buvo sužinoti apie jo paties kelinę ir praeitį.

- Kas pastūmėjo Jus ieškoti savo kilmės šaknų?

- Turbūt, kaip ir daug kam, mano vaikų gimimas sukėlė jausmus apie kartų tęstinumą bei ateities pareigą atsakyti į jų klausimus apie mūsų praeitį. Nors pastarosios kartos buvo palinkusios į lenkišką tradiciją, aš pajutau stiprią trauką pažinti mūsų lietuvių senolius.

- Kada Jūs pirmą kartą aplankėte Lietuvą ir kokie buvo įspūdžiai?

- Pirmoji kelionė į Lietuvą įvyko 2001 m. Apsistojau Karvyje, kur prieš daugiau kaip du šimtmečius mano protėviai buvo įsikūrę, apie 26 km už Vilniaus. Mano prosenelės senelis Antanas Stanislovas buvo Karvio dvaro savininkas. Šeima palaikė glaudžius ryšius su Šv. Juozapo parapija. Gyvenau pas dabartinį kleboną kunigą Bronislovą Jaurą. Man buvo ypatingai malonu su juo pabendrauti, susipažinti su apylinkėmis. Man atvykus, prie šventovės jis mane pasitiko kartu su vietiniais gyventojais ir delegacija iš Lietuvos bajorų karališkosios sąjungos. Jie mane palydėjo į šventovę Mišioms. Įėjus mane apėmė impulsas atsiklaupyti ir pabučiuoti žemę – grindis. Kun. Jausro teigimu, tai turėjo didesnę poveikį parapijiečiams, negu daugybę jo pamokslų. Būdamas Karvyje susitikinėjau su savo protėvių kaimynais ir draugais. Buvo įdomu susipažinti su vyresnio amžiaus gyventojais,

Į Lietuvos valstybės tūkstantmečio – Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Algirdo paminėjimo šventę Maišiagaloje atvyko kunigaikščio Merklio Giedraičio aniniai – Karolis ir Andrius Giedraičiai, kuriems Algirdo pėstininkų bataliono vadas įteikė apdovanojimus
Ntr. Lietuvos aidas

kurie dar prisiminė mano senelį Antaną Giedraitį (1891-1966). Mane sužavėjo graži tos apylinkės gamta.

Turėjau oficialų susitikimą su prezidentūros kancleriu Meškausku. Taip pat praleidau nemažai laiko Neringoje su keliais Lietuvos bajorų karališkosios sąjungos nariais. Susipažinau su pirmininke – garbės senatore Undine Nasvytyte ir žymiu skulptoriumi prof. dr. Konstantinu Bogdanu. Taip pat vyko susitikimai su vietiniais Karvio ir labdaros organizacijų pareigūnais. Aplankiau daugybę šventovių, mokyklų ir centrų. Visur patyriau nepaprastą vaišingumą, kuriuo lietuviai pasižymi. Karvio mokyklų mokinukai padėklavo eilėraščių ir padainavo mano atvykimo proga. Mane labai teigiamai nuteikė šie puikūs ateities lietuviukai.

Tuo laiku dar nemokėjau lietuvių kalbos, tad reikėjo vertėjo paslaugų. Nors buvau galvojęs apie tai, ši kelionė sustiprino mano norą mokytis lietuvių kalbos, tai dabar ir darau. Po kelionės, tuometiniam Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui esant Pilietybės komisijos pirmininku, man buvo suteikta Lietuvos pilietybė. Labai didžiuojuosi būdamas dviejų tokių ypatingų valstybių – Kanados ir Lietuvos piliečiu. Tikrai, kad tikrąją lietuviškumo vertę geriausiai gali suprasti tie, kuriems būti lietuvišiais neleidžiama.

Nuo to laiko kasmet grįžtu į Tėvynę. 2002 m. suorganizavau pirmąjį Giedraičių šeimos sąskrydį Lietuvoje. Dar šeši šeimos nariai turėjo tikslą aplankyti Tėvynę. Šia istorine proga padovanojome Karvio šventovei palaimintojo Mykolo Giedraičio portretą. Pernaš į lydydau į Lietuvą savo tėvą Andrių (g. 1933 m.), kuris sovietų okupacijos buvo išvytas prieš 63 metus. To

vizito metu mudu, kaip palikuonys kunigaikščių Giedraičių, kurie padėjo apginti ir išsaugoti Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Algirdo pilį, jo atminimui pavėdė Maišiagaloje esančio istorinio DLK Algirdo paminklo globą Lietuvos kariuomenės DLK Algirdo batalionui.

- Kokia kita veikla, susijusi su Lietuva, dabar užsiimate?

- Dirbu su kunigaikščio Merklio Giedraičio ainių labdaros organizacija, padėdamas Karvio/Maišiagalos apylinkės mokykloms įsigyti reikalingų medžiagų, taip pat stengiuose ten įsteigti pensininkų namus iš-eivijos lietuviams, grįžusiems į Tėvynę. Taip pat pradėjau lėšų teikimo projektą Šv. Juozapo šventovės atnaujinimui. Buvau pakviestas būti Lietuvos bajorų karališkosios sąjungos ambasadoriumi Kanadoje. Karvio dviejose mokyklose paskelbiau mokinukų eilėraščių, rašinių ir piešinių tautiškojo tema konkursą.

Jaučiu gilų norą teigiamai įnešti duoti lietuviškai bendruomenei. Tokį norą man įžiebė ne tik senovės protėvių pavyzdys, bet ir pastaraisiais laikais pasijūmė Giedraičiai – Oksfordo istorikas ir filantropas Mykolas Giedraitis, Paryžiuje leisto mėnraščio *Kultūra* redaktorius a.a. Jurgis Giedraitis (Jerzy Giedroye). Abudu yra turėję svarbų įnašą į Lietuvos bylą. Žymių Giedraičių, aišku buvo ir daugiau. Senovėje – augustinetis palaimintasis Mykolas Giedraitis, gimęs apie 1425 m.; Žemaitijos vyskupas Melchioras, gimęs 1536 m.; generolas Romualdas (1750-1824). Arčiau mūsų laikų, - dr. Vera Giedroitis-Giedraitis (1876-1932) buvo imperatoriaus chirurgė bei pirmoji moteris profesorė ir chirurgė Rusijoje; rašytoja-poetė slapavardžiu Sergei Gedroits; Jason Gedrick, gimęs Čikagoje 1965 m., yra aktorius Hollywood.

- Kokių dar minčių pateiktumėt TŽ skaitytojams apie Lietuvą?

- Lietuva man yra dvilypė – senasis kraštas istorine, kultūrine, kalbine prasme; jauna valstybė, vos daugiau kaip dešimtmetį nepriklausomai klestėjusi. Tikrai nuostabu ir pasigėrėtina matyti, kiek ji pažengė per tokį trumpą laiką. Mano viltis yra, kad ateityje išsipildys jai visos jos žmonių galimybės ir linkiu, kad šios puikios valstybės gyventojai su kantrybe priims Lietuvos įsijungimą į Europos sąjungą. RSJ

Šakių krašto švyturys

Pedagogo ir kalbininko Jono Augustaičio raštai ir darbai

JANINA
MARCINKEVIČIENĖ

Sutikti buvusį mokytoją – Šakių krašto šviesuolį, kalbininką Joną Augustaitį visuomet malonu. Retai surasi kitą tokių žmogų, jau atšventusį 85-sias savo gyvenimo metines, o dar vis besirūpinantį gimtosios kalbos grožio puoselėjimu, iš Zana-vykijos krašto kilusių kalbininkų pagerbimu, organizuojant jau tradiciją tapusias kasmetines Kalbos dienas.

Ne kartą įvairiuose kalbai skirtuose renginiuose Šakių Kultūros skyriaus vedėja Augėnija Kasperevičienė kalbėjo apie mokyto. J. Augustaičio veiklą, jo sumanymus kviesčius žymius kultūros veikėjus, mokslininkus, rašytojus. Ir plaukė jie kartu su šakiečiais vis į skirtingus rajono kampelius: Slavikų, Plokščius, Sintautų, Griškabūdį, Zylpius ir kt. vietas. (Šiomet kalbos diena vyks Sudarge – knygnešių krašte). Taip kasmet ir tęsiasi ši graži zanavykiško žodžio pagerbimo šventė.

Šalia mokytojo J. Augustaičio, ilgą laiką Kalbos dienosose dalyvavo jo buvęs mokinys Vilniaus universiteto prof. Juozas Pikčilingis. Gaila, kad per anksti Lemtis išardė šią produktyvią kalbinių požiūrių mokytojo ir buv. mokinio draugystę. "Buvo laikas, kai aš jį mokiau, o dabar pats iš jo mokausi", - apie šią draugystę sakė J. Augustaitis. Vėliau stiprėjo ryšiai su jaunesniais mokslo ir kalbos žinovais: Jonu Jurevičium, Aldonu Pupkiu, Arvydu Vidžiūnu, prof. Giedre Čepaitiene. Kalbos dienosose viešėjo ir prof. hab. dr. Angelė Vyšniauskaitė, kalbos tėvo Jono Jablonskio vaikaitis Gabrielius Landsbergis-Zemkalnis, poetai Gintautas Išmantas, Albinas Bernotas ir kt.

Kasmet kalbos dienosose vis žengiamas platesnis ir prasmingesnis žingsnis – pernai buvo sutiktas *Zanavykų šnektos žodyno* 1-tasis tomas. Jį ruošė ir dalelę širdies įdėjo ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkė Irena Smetonienė, ir Vilniaus universiteto docentas Aldonas Pupkis, prof. Giedrė Čepaitienė, Lietuvių kalbos instituto bendradarbė Rima Bacevičiūtė, Vilija Sakalauskienė ir kt. "Zanavykų šnektos muziejui" ir mokyto. J. Augustaitis, išvaikščiojęs atokiausius vienkiemius, surinko ir užrašė apie 3000 žodžių.

Minėtos Kalbos dienos Šakių rajone turi savyias šaknis: mokyto. J. Augustaitis daugelį metų buvo lietuvių kalbos mokytoju metodinio ratelio pirmininkas, prie "Žinių" draugijos steigė Literatūros fakultetą li-tuanistams, kur kursų dalyviams paskaitų universiteto skaitytų Vilniaus universiteto, pedagoginio instituto dėstytojai, mokininkai, rašytojai. Iš šio fakulteto išaugo rajono Kalbos sekcija, kuriai nuo 1973 m. ir vadovavo J. Augustaitis. Taip ir atsirado Kalbos dienų grandinė, kuri vis ilgeja.

Valstybės dienos proga 2002 m. Lietuvos prezidento dekretu buvęs mokytojas J. Augustaitis už nuopelnus Lietuvai apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino medaliu.

Įkalintas jaunystės liudininkas

J. Augustaitis gimė 1919 m. vasario 14 d. Kiaulupių k. (Sin-

Savaitė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kandidatų į prezidentus išsidėstymas.

Po gegužės 28 dienos, likus 15 dienų iki rinkimų, kaip numato įstatymas, Tėvynės sąjunga apsisprendė dėl vieno kandidato. Tėvynės sąjungos politikos komiteto pirmininkas parlamentaras Vytautas Landsbergis priminė partijos siūlymą vesti išsamius pokalbius su remiamais kandidatais, nes "mažiausiai, ko mums reikėtų, tai vėl kokių nors būdu kieno nors valdomų žmonių". Jis teigia, kad ši rinkimų kampanija bus dar baisesnė negu anoji, ir tam reikia atsparumo. Jis ir anksčiau teigęs, jog rinkiminio vajuos metu susiduria dvi kultūros: Vakarų ir posovietinė su "fašizmoais" bruožais. Civilizacinis požiūris ir rinkimų kampanija Lietuvoje nebuvo sėkmingas. "Gal dėl to, kad mūsų žmonės yra paveikti ir veikiami brutalumo bei šmeižtų technologijų". RSJ

tautų valė.). Baigė Šakių "Žiburio" gimnaziją, Vilniaus universitetą. Mokytojo darbo pradžia – irgi "Žiburio", buvo šios mokyklos įstaigos direktorius, vėliau – Šakių vidur. mokyklos mokytojas. Su mokiniais rinko tautosaką, vietovardžius, įvairiais būdais puoselėjo kalbos dalykus.

Mokyto. J. Augustaitis yra parašęs įdomią autobiografinę knygą *Gyvenimo keliu*, turinčią didelę išliekamąją istorinę vertę: čia rasime ir Sintautų pradžios mokyklos, ir Šakių gimnazijos, ir pokario metų istoriją, kuri ypač jaudinančiai susipina ir su gimnazijos moksleivių priešinimosi kova, kančių keliais dėl laisvės, ir su mokyto. J. Augustaičio išgyvenimais. Apie tai kalba autentiškais prisiminimais paremtos pasakojimų knygos *Įkalinta jaunystė* (2000 m.) ir *Žiburiečiai svetimojo padangėje* (2002 m.), kurių bendraautorius yra ir mokyto. J. Augustaitis, išgyvenęs savo moksleivių kančių kelią izoliatoriuose, Sibiro lageriuose, domėjis mokytojų ir gimnazistų likimais, jiems pasitraukus nuo sovietinės agresijos ir apsigyvenus svetur – Vokietijoje, JAV, Kanadoje, Australijoje.

Pokario metais daugelyje Lietuvos mokyklų (ypač Suvalkijos, Dzūkijos regionuose) mokiniių patriotinės nuotaikos peraugo į laisvės kovų organizacijas, kurios palaikė ryšius su partizanais, nors stiprėjo saugumo valdžios galia, aktyviau dirbo komjaunimo komitetai, retėjo mokiniių gretos kartu su tėvais išstremiant į Sibirą. Šakių gimnazijoje tokią organizaciją pasivadino "Laisvės sakalais".

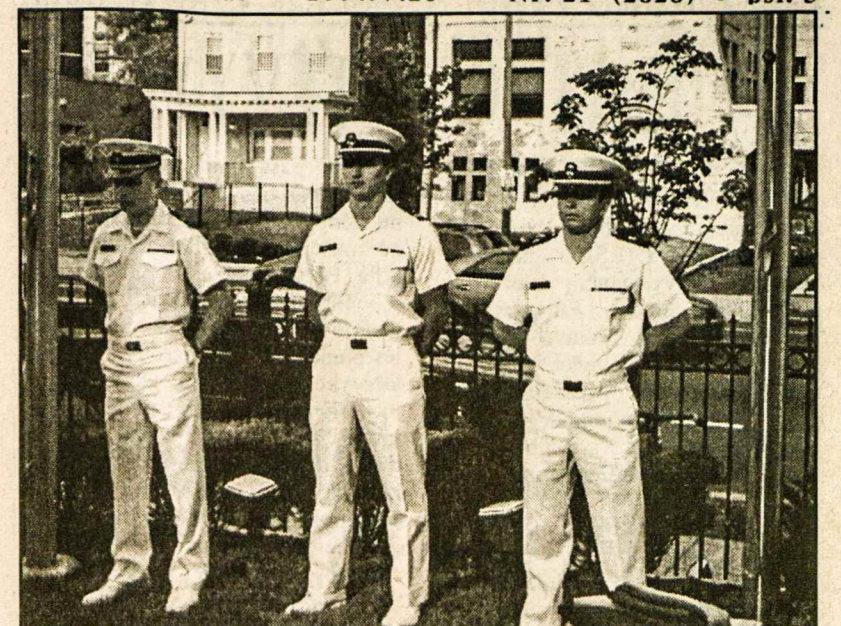
Gausioje mokyto. J. Augustaičio auklėjamojoje 11-jė klasėje (43 mok.) patriotinės nuotaikos buvo ypač ryškios. Kai 1952 m. Vasario 16-osios anks-tų rytą virš Šakių vandentiekio bokšto suplevėso tautinė lietuvių vėliava, niekas neabejojo, kad tai mokyto. J. Augustaičio auklėtinių darbas. Tardymai, moksleivių šalinimas iš mokyklos, o 11-kai aktyviausių vietotų vidur. mokslo baigimo pažymėjimų – žiaurus Kauno saugumo teismo nuosprendis – 25 m. kalėjimo ir 5 m. tremties. Mokyto. J. Augustaitis sumamas, abu su žmona atleidžiami iš pedagoginio darbo. Laimė – tremties pavyko išvengti, o Švietimo ministerijai užtarus, pavyko išdarbinti Kudirkos Naumiestyje. Tik po Stalino mirties, kai sušvelnėjo sovietinis režimas, auklėtiniai grįžo iš Norilsko kalėjimo, pilnai neišbuvę 25 metų, su palaužta sveikata. Be laiko mirė jų vadas Vytautas Tirlikas, Bronius Pašūnins, Pranas Bučys. Mokyto. J. Augustaitis juos visuomet prisimena su pagarbą ir meile. Atėjo laikas, kai Augustaičių šeima vėl sugrįžo į Šakius.

Tik laisvoje Lietuvoje atsirado galimybė Šakiuose atgauti vinti "Žiburio" gimnazijos statusą. Čia laikas nuo laiko susirenka ir buvę pokario metų žiburiečiai – mokyto. J. Augustaičio auklėtiniai. Čia gimė sumanytas išleisti dabarties ir ateities kartoms knygas *Įkalinta jaunystė* ir *Žiburiečiai svetimojo padangėje*. Šių knygų sutikimas Šakiams buvo nuostabi šventė, nes tuomet Vasario 16-osios minėjime dabartiniai "Žiburio" gimnazistai, meniškai inscenizavę knygos *Įkalinta jaunystė* ryškiausius epizodus, iki sielos gelmių įsijautė į pavojų pilną to meto patriotinę situaciją, tad ne vienas žiūrovas net ir ašarą nubraukė.

Šiomet Vasario 16-osios iškilmiių proga savivaldybės Kultūros skyriaus atstovai, seimo narys kalbininkas Arvydas Vidžiūnas, moksleiviai pasveikino buvusį mokytoją 85-jų gimimo metinių proga. Jo darbai kalbos ir literatūros srityje bei pedagoginės veiklos žingsniai ilgai bus pavyzdys ateinančioms kartoms.

Ilgametis Šakių buvęs mokytojas, žymus kalbininkas Jonas Augustaitis, švenčiantis 85 m. sukaktį
Nuotr. V. Venclovaičio

Amerikos jūrų laivyno kariūnai – Jonas Laučys, Marius Čaras ir Tadas Alasevičius, dalyvavę Lietuvos ir Europos vėliavų iškėlime Vašingtone minint Lietuvos įstojimą Europos sąjungon
Nuotr. L. R. Misevičiaus

Lietuvos ir Europos vėliavos Vašingtone minint Lietuvos įstojimą į Europos sąjungą
Nuotr. L. R. Misevičiaus

Lietuva Amerikos sostinėje

NIJOLĖ TARVAINAITĖ

Šių metų gegužės 1-ąją dieną Lietuva, kartu su kitomis de-vyniomis Europos šalimis, tapo pilnateise Europos sąjungos nare. Šis istorinis įvykis vienas iš svarbiausių Lietuvai bei visiems lietuviams per pastarąjį dešimtmetį. Lietuvos įstojimas į Europos sąjungą buvo ypatingai paminėtas Lietuvos ambasadoje Vašingtone bei JAV Lietuvių Bendruomenės Niujorko apygardos valdybos surengtame pokylyje Long Island.

Šventė Amerikos sostinėje vyko balandžio 30-ąją dieną, penktadienį. LR ambasadoriaus Vygaudo Ušacko pakviesti visi, norintys išvyti Europos sąjungos vėliavos pakėlimą, susirinko ambasados kieme. Šventėje dalyvavo Prancūzijos, Portugalijos, Latvijos, Estijos bei kitų ES šalių ambasadoriai, kiti garbingi svečiai. Skambant Lietuvos himnui buvo iškilmingai pakelta Lietuvos vėliava. Po jos – Europos sąjungos vėliavos iškėlimas, kuris sulaukė begales aplo-dismentų, džiugių šūksnių ir netgi džiaugsmo ašarų!

Specialiai Europos sąjungos vėliavos pakėlimo iškilmė iš JAV Karinio jūrų laivyno pajėgų akademijos buvo atkviesti trys lietuviai būsimi kariūnai – Jonas Laučys, Marius Čaras ir Tadas Alasevičius.

Po nepakartojamo reginio LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas teigė: "Tai geriausias žinios Lietuvai, Europai ir net Amerikai. Dabar Europos sąjunga – didžiausia rinka pasaulyje, jau turinti net 450 milijonų gyventojų".

Vėliau kalbėjo Airijos am-

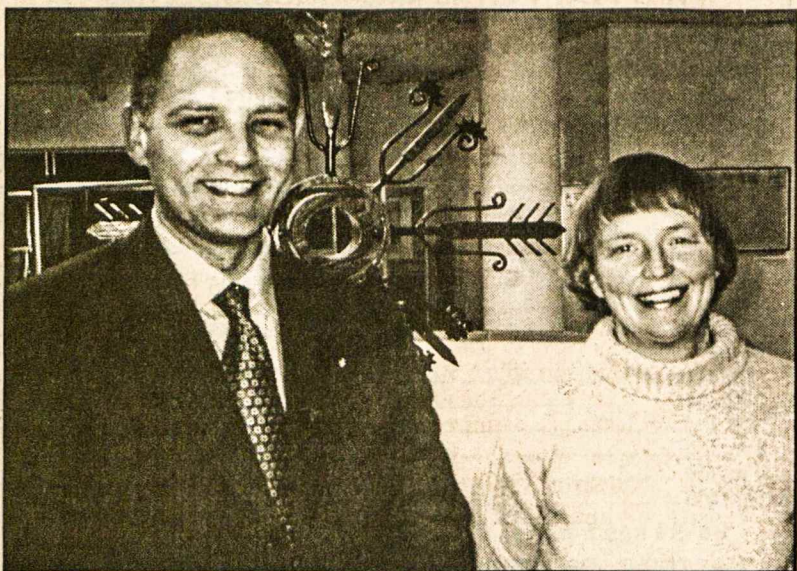
basadorius JAV Noel Fahey bei Europos sąjungos delegacijos vadovas ir ambasadorius dr. Gunter Burghardt, kurie sveikino Lietuvos diplomatus bei visus lietuvius šia neeiline proga. Po iškilmingosios dalies visi dalyvavusieji buvo pakviesti į LR ambasados kiemą pasidalinti išpužiais, pasivaišinti šaltais užkandžiais, atsigaiivinti vynu bei specialiai tam iš Vakarinės pakrantės atgabentų populiariausiu lietuvišku "Švyturio" alumi.

Kitas minėjimas vyko gegužės 1-ąją dieną, šeštadienį Niujorke – viename iš Long Island rajono parkų. Lietuvių Bendruomenės (LB) Niujorko apygardos valdybos surengtas pokylis skambiu pavadinimu "Europos balius" subūrė keletą šimtų lietuvių. Renginyje kalbėjo Lietuvių Bendruomenės Niujorko apygardos valdybos pirmininkė Ramutė Žukaitė bei kiti svarbūs asmenys, kurie džiaugėsi Lietuvos naryste Europos sąjungoje teigdamai, jog tai rimčiausias ir daugiausia žadantis žingsnis Lietuvai.

Vakara praturtino Audrias Stonio bei Arūno Matelio filmas "Skrydis per Lietuvą arba 510 sekundžių tylos" (jame įamžintas skrydis neįtikėtina žemame aukštyje per Nidos kopas, Trakų pilį, Aukštaitijos ežerus, Vilniaus senamiesčio stogus ir reto grožio šventovių bokštus). Buvo parodytas Niujorko apygardos LB valdybos vicepirmininko Raimundo Šližio ir Long Island LB apylinkės pirmininko Andriaus Guobio paruoštas video koliažas, kuriame buvo pateikti pagrindiniuose pasaulio naujienų kanaluose (CNN, BBC) reportažai apie šį Lietuvai svarbų istorinį įvykį, kuriuose užfiksuota filmuota medžiaga ir iš Vilniaus.

Po oficialios minėjimo dalies susirinkusieji vaišinosi, linksminosi, vyko loterija, kurioje buvo galima laimėti įvairių ES atributika papuoštų prizų.

SPAUSTUVE
PRINTING
NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Toronto policijos pareigūnas Karolis Giedraitis lankėsi KLB muziejuje archyve š.m. kovo mėn. Nuotraukoje su vedėja dr. Rasa Mažeikaite

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NESTEBĖS RINKIMŲ

ELTOS-LGTIC žiniomis, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) nestebės birželio 13 vyksiančių Lietuvoje prezidento ir atstovų Europos parlamento rinkimų. Lietuva oficialiai kvietimą ESBO-jai įteikė vykdydama galiojančius įsipareigojimus, pagal kuriuos kiekviena organizacijos valstybė – narė privalo kviešti tarptautinius stebėtojus į visus valstybinius rinkimus. "ESBO sprendimas neušūti savo stebėtojų į rinkimus liudija apie Lietuvos politinės sistemos ir jos demokratinių institucijų brandumą bei patikimumą pripažinimą." ESBO nesiuntė savo atstovų stebėti paskutiniųjų Lietuvos prezidento ir seimo rinkimų.

KARINĖ KONFERENCIJA

Gegužės 19-20 d.d. Vilniuje vyko pirmą kartą surengta Šiaurės ir Baltijos valstybių saugumo pajėgų vadų konferencija. Jie dalyvavo saugumo pajėgų vadai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Norvegijos, Danijos, Švedijos ir Suomijos. Konferencija surengta Lietuvos lauko pajėgų vado brigados generolo Valdo Tutkaus iniciatyva. Jos tikslas – nustatyti tolesnes bendradarbiavimo gaires, pasikeitus Baltijos valstybių statusui, tapus ES ir ŠAS narėmis. Buvo aptartas saugumo pajėgų bendradarbiavimas personalo mokymo srityje.

PABRANGO CUKRUS

Gegužės mėnesį Lietuvos mažmeninės prekybos tinkluose padidėjo cukraus kainos, kai kur iki kelių dešimčių centų už kilogramą, ir dabar kainuoja beveik iki 3.5 lito, rašo *Kauno diena*. Aiškina, kad cukrus pabrangė ne dėl narystės ES, nes verslo sąlygos nepasikeitė, jokių naujų mokesčių neatsirado, gamintojai kainų nekėlė. Marijampolės "Arvi cukraus" gamybos platinimo teigimu, buvo patirta 5 mln. litų nuostolio iš maždaug 4,800 tonų cukraus eksporto. Didžiausia Lietuvoje cukraus gamintoja "Danisco Sugar" kilogramo kainą nuo gegužės 1 d. sumažino 1 centu. Vertinama, kad per metus vienas Lietuvos gyventojas suvartoja daugiau kaip 20 kg cukraus ir suvartojimo kiekiai mažėja. Gali būti, kad oficialius cukraus suvartojimo rezultatus lemia kontrabandinė gamyba. Pagrindinė žaliavos cukrui – cukrinių runkelių – auginimo zona yra Lietuvos Vidurio žemumai. Cukrinių runkelių auginimas koncentruojasi Kėdainių, Panevėžio, Radviliškio, Šiaulių, Joniškio, Pakruojo, Marijampolės, Vilkiškio ir Šakių rajonuose.

APTARĖ VSD VEIKLĄ

Gegužės 20 d. Valstybės saugumo departamento vadovas Arvydas Pocius susitikime su laikinoju prezidentu Artūru Paulausku aptarė praėjusių metų veiklos ataskaitą. Kaip rašo ELTA-LGTIC, pokalbyje taip pat nagrinėtos institucijos veiklos perspektyvos ir kryptys, Lietuvai tapus ES ir ŠAS nare. A. Pocius, pradėjęs eiti generalinio direktoriaus pareigas balandžio 30 d., teigė, kad toliau bus stiprinama žvalgyba ir kontržvalgyba, tarptautinio terorizmo grėsmės mažinimas, stiprinant tarptautinį bendradarbiavimą.

NEBEREIKIA PASO

ELTA-LGTIC žiniomis, išsiplėtusios Europos sąjungos (ES) valstybių piliečiams, keliaujantiems po bendrijos šalis, nebėra būtina

pasiimti pasą – užtenka turėti asmeninę tapatybės kortelę. Tačiau sienų kontrolė bus visiškai panaikinta ne anksčiau kaip 2006 metų pabaigoje. Po gegužės 1 d. ES valstybių piliečiai gali laisvai judėti prasipletusioje bendrijoje, pasienio kontrolės punkte užtenka parodyti asmeninę tapatybės kortelę arba pasą. Naujųjų narių piliečiams, norintiems būti kitoje ES valstybėje ilgiau kaip 90 dienų, nebereikia gauti vizų. Tačiau kai kuriose valstybėse ilgiau apsišalikinti užsienio piliečiai turės gauti leidimą gyventi.

APDOVANOTI LAISVĖS KOVŲ DALYVIAI

ELTA-LGTIC žiniomis, gegužės 13 d. partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienos proga, atsižvelgdamas į krašto apsaugos ministerio bei Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro teikimus, laikinasis prezidentas Artūras Paulauskas pasirašė dekretą, kuriuo Lietuvos ordinaris ir medaliai apdovanoti grupę asmenų, buvusių partizanų ir šių dienų savanorių. Vyčio kryžiaus ordino Komandoro kryžius po mirties suteiktas Jonui Gudelevičiui (Pylimui), Dainavos partizanų apygardos štabo ryšininkui. Po mirties Vyčio kryžiaus ordino Karininko kryžiais apdovanoti Taurų apygardos partizanas Kostas Zaranka ir Vyčio apygardos partizanas Antanas Žukas. Gegužės 16 – Partizanų pagerbimo kariuomenės ir visuomenės vienybės diena, valstybės apdovanojimai taip pat bus įteikti buvusiems rezistentams Augustui Mylei, Stanislovui Staniulevičiui, Jonui Aldusevičiui, Onai Trakimienėi, Aldonai Vilutienėi. Ordinaris "Už nuopelnus Lietuvai" apdovanoti Krašto apsaugos savanorių pajėgų Vyčio apygardos 5-osios rinktinės 51-ojo bataliono vadas kapitonas Gintaras Berdešius ir Šaulių sąjungos vado pirmasis pavaduotojas majoras Kęstutis Leonavičius.

GRESIA PROTŲ PRARADIMAS

Kauno diena (2004.V.12) rašo apie numatomą aukštąjį mokslo turinčių gyventojų emigraciją į Vakarų Europos valstybes Lietuvai tapus Europos sąjungos nare. Jie išvyksta dėl kitur siūlomų geresnių darbo sąlygų ir atlyginimų. Didžioji Britanija, Vokietija, Švedija ir Airija "pritraukia didžiąją dalį talentingiausių ir gabiausių darbuotojų iš likusios Europos dalies, Azijos, Afrikos". Vokiečių, prancūzų, britų mokslininkai skundžiasi, kad daug jų gabių kolegų išvažiuoja į JAV ir Kanadą. Emigracija iš Lietuvos gali pristabdyti ekonominį augimą. Tačiau ieškant teigiamų pasekmių, manoma, kad emigracija gali padidinti aukštojo mokslo populiarumą, nes galimybė išvykti ir užsidirbti jaunas žmones labiau skatina siekti aukštojo mokslo. Visi neišvažiuos, o valstybėje bus daugiau išsilavinusių žmonių. Taip pat teigiama, kad emigracija gali padėti valstybei su reguliuoti darbo rinką, nes skurdas yra ir darbo jėgos pertekliaus padarinys. O dar gi kvailikuotos darbo jėgos išvykimas didina darbo užmokesčius, kurie lieka tėvynėje.

LAIVŲ IEŠKOMA NUOMININKO

Porą metų Kauno senamiesčio prieplaukoje veikęs restoranas "Medusa" užsidarė ir jam ieškoma naujo nuomininko, rašo *Lietuvos rytas* (2004.V.12). Direktorius Remigijus Knabikas teigė, jog jo veikla nebuvo pelninga, nors restorane įrengta puiki sceninė įranga, salė suplanuota nepriekaišingai. Neaišku, kodėl verslas nepasisekė. Tikimasi, kad laivas bus išplukdytas į pajūrį, atsidurs Klaipėdoje, kur jau daugelį metų sėkmingai veikia panašus restoranas. RSJ

BPL Import/Export SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650

Alytaus miesto moksleiviai džiaugiasi Lietuvos priėmimu į Šiaurės Atlanto sąjungą ir savo tėvynės padidėjusiu saugumu

"Spalvotų nykštukų" šventė

Kovo 27 d. Jurbarko Kultūros centras kaip retai kada suklego linksmam ir skardžiam vaikų bei paauglių balsais. Į jį plūdo vis nauji ir nauji būriai, atvykę iš įvairių Lietuvos miestų. Mirgėte mirgėjo jų ryškiaspalviai drabužiai.

Tadien Jurbarko Kultūros centre įvyko šeštoji respublikinė vaikų popchorų šventė, pavadinta *Spalvoti nykštukai*. Į ją atvyko daugelis populiariausių vaikų popchorų, grupių bei solistų.

Į Jurbarką atvažiuoti iš Vilniaus vaikų chorai: "Retro", "Hey", Kaunas atsiuntė net šeštą kolektyvų: "Perliukas", "Stryk op", "Akva – relė", "Saulutė", "Pykštukas" ir "Tūta". Telšiečių vaikus atstovavo du popchorai: "Mūza" ir "Neklaudžados". Iš Utenos atvyko vaikų popchoras "Decima", iš Lazdijų – "Medutis", iš Druskininkų – "Labas", o iš Marijampolės – "Rividi". Na, o salės šeimininku – jurbarkiečių atžalos pasirodė net su ketverių chorų: "Pasakėlė", "Tpell", "Riešutukai" ir "Sala".

Šventės pradžioje visus dalyvius ir chorų vadovus nuosirdžiai pasveikino Jurbarko rajono savivaldybės meras Aloyzas Zairys, palinkėjo visiems sėkmės, geros nuotaikos ir ilgiems

metams išsaugoti meilę dainai bei šokiui.

Nuotaikingu žodžiu į visus kreipėsi iš Vilniaus į šventę atvykęs Lietuvos žinomas vaikų literatūros kūrėjas poetas Martynas Vainilaitis.

Į sceną pradėjo vienas po kito eiti popchorai. Pasirodė ir atskiros koncertinės grupės. Išdriso prie mikrofono atstotai ir mažieji solistai. Skambėjo nuotaikingos, gražios ir linksmos melodijos, traukiamos skardžiais vaikų balsais. Traukė akį ir išmoningi jaunųjų dainininkų drabužiai, pasiūti iš domių spalvų medžiagos ir madingi. Didžiulė salė, perpildyta žiūrovų, nepagaliojo skambioi katučiai.

Kultūros centro priesalyje buvo paravinėjamos Martyno Vainilaitio knygos. Jas nusipirkti skubėjo pas poetą prašydami, kad užrašytų autografą. Taip užsimėgdavo pašnekesys apie literatūrą, apie poeziją vaikams. M. Vainilaitis sugebėjo gražiai ir įdomiai pabendrauti su vaikais.

Šventės organizatoriaus buvo Jurbarko vaikų popchoras "Pasakėlė". O rėmėjai – prekybos centras "Norfa", UAB "Panevėžio pienas" ir B. Gardauskienės individuali įmonė.

Vytautas Kutkevičius

"Versmės" ansamblis. Pirmoji iš dešinės etnografinio ansamblio vadovė Konstancija Čyvenė

"Versmė" dainavo, žiūrovai šoko

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Smagiai švęsti šv. Velykų antrosios dienos atlytiškai susirinko į Šiaulių namus. Juose vyko šventinis koncertas, kurį surengė vis labiau garsėjantis ne tik Alytuje, bet ir visoje šalyje "Versmės" etnografinis ansamblis.

Gausiai susirinkusius žiūrovus pasveikino ansamblio vadovė Konstancija Čyvenė. Kartu su ansamblio dalyve Anelė Fedoroviene gražiai džiūkiškai pristatė koncerto programą.

Etnografinio ansamblio vadovė mielai papasakojo apie 1999 m. įsikūrusio ansamblio nueitą kelią. Pradžią buvo "Mergvakario", "Džiūkiškos vesalios",

"Krikštynų" vaidinimas. Ansamblis per penkerius metus įvairiose Lietuvos miestuose surengė apie 50 koncertų. "Džiūkiška vesalija" sėkmė lydėjo Punkske ir Seinuose.

Konstancija 2000-aisiais sukurė kapelą, kuri tais pačiais metais dalyvavo Kaune "Grok, Jurgeli" varžytinėse. Kiek vėliau ši kapela išaugo į stilizuotą kapelą. 2003-aisiais ansambliu teko dalyvauti Lietuvos šaulių sąjungos meno saviveiklos apžiūroje Vilniuje ir Kaune. Stilizuotai kapelai ir pagyvenusių žmonių šokių kolektyvui pavyko užimti pirmąsias vietas ir tapti laureatais. Etnografinė grupė ir solistė Liuda Mitulėvičienė laimėjo antrąsias vietas, o moterų vokalinis ansamblis III vietą.

2003-aisiais m. balandžio 27 d. Šaulių namuose buvo surengtas 100-tasis koncertas, kurio pasiklausyti gausiai susirinko Alytaus miesto gyventojai. Jiems buvo parodyta "Džiūkiška vesalija" ir stilizuotos kapelos programa. Tuos 2003-uosius metus lydėjo surengtų miesto visuomeninių koncertų gausa. Dalyvauta visose miesto šventėse, koncertuota Jaunųjų šaulių vasaros stovyklose.

2002-aisiais metais susikūrė estradinė grupė. Alydas Tamašauskas ir Regina Dumbliauskienė parengė estrados dainininkus. Estradinė grupė su dideliu pasisekimu koncertuoja įvairiomis progomis. Ji žiūrovų pamiltą ir laukiama.

Šių metų sausio 24 d. "Versmė" minėjo savo prasmingo meninio darbo penketį.

Lietuviškoji veikla

1. Interneto JAV LB tinklalapyje – lithuanian-american.org. Ten rasite sąrašus visų JAV Lietuvių bendruomenės apylinkių, apygardų, šeštadienių mokyklų ir parengimų įvairiose vietovėse. Šiuo metu tinklalapio lankymas ypatingai padidėjo nuo 5,292 "hits" per dieną gruodžio mėn. iki 11,426 "hits" per dieną balandžio mėn.

2. Lietuviškos spaudos atgavimo 100-čio minėjimuose programą "Žodžio kelias" atlieka iš Lietuvos atvykę – aktorius Egidijus Stancikas ir solistas Mindaugas Jankauskas. Pirmoje dalyje – lietuviško žodžio apžvalga, lenkinimo, vokiecinimo ir rusinimo laikotarpis, knygnešio kelias ir jų neįkainojamas žygdarbis nelegalios spaudos metais; antroje dalyje – ištraukos iš kūrinių kiekvieno Lietuvos regiono.

3. JAV LB iniciatyva Martyno Mažvydo biblioteka Vilniuje paruošė foto kopijas Spaudos draudimo laikotarpio parodos seimo rūmose. Ši paroda susideda iš 15 didelių plakatų dokumentų kopijų ir spaudos iš draudimo laikotarpio. Taip pat JAV LB prašymu, ALKA atrinko archyvinę knygynėlių iš to laikotarpio. Šios parodos keliauja kartu su minėjimais į įvairias JAV vietas.

4. Gegužės 30 d., 12.30 v.p.p. poezijos ir literatūros popietė PLC, Lemont, IL. Rengia – LB Kultūros taryba.

Rugsėjo 19 d., 12.30 v.p.p. knygos sutiktuves, prof. Kazio Rinktinės: *Kultūra. Civilizacija. Geopolitika*. Lemont, IL. Rengia – LB Kultūros taryba.

Lapkričio 14 d., 1 v.p.p., XXII Premijų šventė, 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, MI. Rengia – Detroito LB apylinkė.

Lapkričio 26-28 d.d., XI Teatro festivalis Jaunimo centre Čikagoje, 5620 S. Claremont St., Chicago, IL 60636, USA.

5. Birželio pabaigoje internete bus atidaryta svetainė lietuvių kalbai mokytis (<http://courses.washington.edu/llth>).

Kiekvieną dieną žmonės iš viso pasaulio galės mokytis lietuvių kalbos. Interneto puslapyje šiam kursui užsiregistruoti daugiau kaip 200 žmonių iš viso pasaulio. Svetainėje bus 50 pamokų, kurios savo medžiaga aprėps vienerių metų universitetinį kursą ir padės svetainės lankytojams įgyti lietuvių kalbos pagrindus. Be to, bus gausu nuorodų į puslapius anglų kalba apie Lietuvą, jos istoriją, kultūrą, aktualijas, žmones.

Birželio mėnesį taip pat prasidės intensyvūs lietuvių kalbos vasaros kursai Washington University. Prašome kreiptis į Rimą Žilinską rimas@u.washington.edu Telefonas 206 543-7997. Inf.

Konstancija apdovanota kūrybiniais gebėjimais. Stilizuota kapela dainuoja jos sukurtais dainomis. Dainai "Baltos vyšnios" respublikinėje parodoje atiteko pirmoji vieta.

Ji džiaugiasi savo entuziastingu, geranorišku kolektyvu. Scenoje ir jai gali pamatyti dainuojančią su kolektyvu džiūkišką dainą, taip pat ji ir solistė, atliekanti estradinę dainą arba estradinę dainuojančios grupės dalyvė.

Paguodą, paramą ir supratimą randa atsiremęsi į savo vyro Vlado Čyvo petį, kuris taip pat yra aktyvus etnografinio ansamblio dalyvis. Belieka palinkėti, kad Konstancijos Čyvenės įžiebtas etninės kultūros žiburėlis spindėtų šviesai ir kaitria ugnele.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. Algirdas Landsbergis, poetas, rašytojas, dramaturgas, profesorius, mirė balandžio 4 d. Long Island ligoninėje, Niujorke, sulaukęs beveik 80 m. amžiaus. Velionis gimė 1924 m. birželio 23 d. Kybartuose. Nuo 8-rių metų gyveno Kaune, kur baigė Jėzuitų gimnaziją ir 1941-1943 m. Vytauto Didžiojo universitete studijavo lituanistiką. 1944 m. pasitraukęs iš Lietuvos, studijas tęsė Mainzo universitete, Vokietijoje, studijuodamas anglistiką bei romanistiką. Nuo 1949 m. anglistiką studijavo Brooklyn kolegijs, lyginamąją literatūrą Kolumbijos universitete Niujorke, kur gavo magistro laipsnį. Gyvendamas Vokietijoje A. Landsbergis Wiesbaden ir Kasselio pabėgėlių stovyklose mokytojavo lietuvių gimnazijoje. Čia atsiskleidė A. Landsbergio literatūrinis-kūrybinis talentas, bendradarbiaujant su poetu J. Meku ir kitais literatais. Kaselėje jis redagavo *Zvilgsnių* žurnalą. Literatūrinę veiklą pradėjo kurdamas poeziją, vėliau palinko į prozą, o stipriausiai pasižymėjo dramomis.

A. Landsbergis JAV-se nuo 1965-1992 metų profesoriavo Fairleigh Dickinson universitete Niujorke. Parašė šias dramas: *Vėjas gluosniuose*, šv. Kazimiero tema, *Penki stulpai turgaus aikštėje*, *Šventas narvas, Barzda, Paskutinis piknikas, Sudie, mano karaliai, Vaikai gintaro rūmose*. (Lietuvių enciklopedija 37-tas tomas). Yra laimėjęs daug premijų. Rašė ir romanus. Už romaną *Kelionė* 1984 m. laimėjo *Draugo* premiją. Taiigi buvo išleistas ir jo novelių rinkinys, o 1992 m. Lietuvoje – poezijos rinktinė *Kelionių muzika*. Bendradarbiavo *Aiduose*, *Literatūros laukuose*, *Vienybėje*, *Drauge*, taipgi Lietuvių enciklopedijoje buvo anglosaksų literatūros skyriaus redaktorius. Velionies veikalai buvo suvaidinti JAV-se, Kanadoje, Australijoje ir Lietuvoje. Palaidotas balandžio 10 d. St. Charles kapinėse Farmingdale vietovėje, NY. (*Amerikos lietuvis*, 2004 m., 15 nr.).

Brazilija

Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas, organizuotas Pasaulio lietuvių bendruomenės ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos, įvyko š.m. sausio 10-18 d.d. Sao Paulo mieste. Jame, be Brazilijos lietuvių jaunimo, dar dalyvavo ir Argentinos (Rosario miesto), Urugvajaus (Montevideo), Kanados (Toronto) ir Lietuvos (Klaipėda); taipgi prel. E. Putrimas, PLB valdybos vicepirmininkas. Po Mišių šv. Juozapo šventovėje parapijos patalpose suvažiavimą pradėjo PLJS atstovas T. Butrimavičius ir S. Braukelytė iš Klaipėdos, įteikė lietuvių parapijos kapelionui kun. P. Rukšui duonos kepalėlį, atvežtą iš Lietuvos, simbolizuojantį ryšį tarp Brazilijos lietuvių bendruomenės ir Lietuvos. Vėliau persikelta į gražią "Lituanikos" sodybą, esančią 80 kilometrų nuo Sao Paulo miesto. Čia D. Karaka iš Toronto ir S. Braukelytė iš Dvasinės pagalbos jaunimo centro Klaipėdoje vadovavo įvairiai stovyklinio pobūdžio programai. Beje, dvasinės pagalbos jaunimo centrą prieš 9-rius metus įsteigė prel. E. Putrimas. Lietuvių kultūros centre įvyko Studijų diena. Buvo svarstoma, kokią vaidmenį atlieka Pasaulio lietuvių jaunimo kongresai. Labai svarbu, kalbėta, kad tuose renginiuose gausiai dalyvautų vietos lietuvių jaunimas. Buvo labai naudingi.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 45 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki 0.75%	Asmeninės nuo..... 4.30%
santapus..... 1.00%	neklm. turto 1 m. 4.20%
kasd. pal. taupymo sąsk. 0.75%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius 1.35%	
180 dienų indėlius 1.40%	
1 m. term. indėlius 1.80%	
2 m. term. indėlius 2.00%	
3 m. term. indėlius 2.35%	
4 m. term. indėlius 2.75%	
5 m. term. indėlius 3.25%	
RRSP ir RRIF	
(Variable)..... 1.00%	
1 m. ind. 1.80%	
2 m. ind. 2.00%	
3 m. ind. 2.35%	
4 m. ind. 2.75%	
5 m. ind. 3.25%	

Seikite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje" MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE TINKLALAPIS: www.talka.net

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Angelė Šalvitytė, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovė. Ji mielai jums patarš.

Nemokamas 1-888-657-4844 Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvitys@bmts.com Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

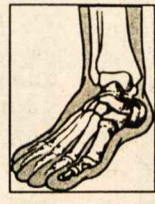
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes, Wasagos, Stayerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

352 WILSON ST. E., ANCASTER, Ont. TEL 905 648-9176

PĖDOS SPECIALISTAS

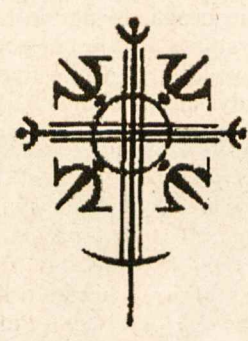
CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRINKIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUJIRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
- IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLIAIS
- PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILUS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILSON ST. E., ANCASTER, Ont. TEL 905 648-9176

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kūtus

Sudbury Ontario

Egzodo vaikų ir jaunimo literatūra

DR. LORETA ŽVIRONAITĖ

Neseniai nuogaštavome, jog egzodo vaikų literatūra net ir ja besidomintiems yra menkai pažįstama, neatrasta žemė. Vaikų literatūra „apleista, mums visiems nerimastį kelianti spraga“, – teigė Alė Rūta, o Gražina Slavėnienė straipsnyje *Lietuvių egzodo vaikų literatūros bruožai* apgailestavo: „išėivijos vaikų literatūra rimto kritikų dėmesio nesusilaukė“. Ilgą laiką balansavusi ant užmaršties ribos, lietuvių vaikų egzodo literatūra jau kurį laiką atkalkiai primena apie save. Šiandien jai skiriamas vis didesnis dėmesys, ji plačiai nagrinėjama Lietuvos ir išėivijos tyrinėtojų.

Langa į išėivijos literatūros pasaulį atvėrė prof. Vincas Auryla. 2002-aisiais metais į skaitytąją prabilo nepaprastai graži „Lietuvių egzodo vaikų ir jaunimo literatūros: 1945-1990“ pirmoji knyga, išleista Kauno „Šviesos“ leidykloje, į kurią nepalstantis vaikų literatūros tyrėjas prof. V. Auryla bandė sutalpinti gausią ir įvairialypę egzodo laikotarpio prozą.

Jam talkino rašytojas Stasys Džiugas ir Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Vanagaitė-Petersonienė. Rodės, jau tada buvo atliktas titaniškas darbas, pareikalavęs begalinio kruopštumo, kūrybinio poelėko, meilės ir, svarbiausia, švento tikėjimo, jog tai būtina ir prasminga.

Šiandien rankose laikome antrąjį antologijos tomą *Lietuvių egzodo vaikų ir jaunimo literatūra: 1945-1990*, kuriame pateikiami ryškiausi vaikų poezijos bei dramaturgijos kūriniai. Buvo nelengva išrinkti ir sutalpinti pačius vertingiausius ir gražiausius, pasak paties autoriaus, turtingos vaizdų ir įvairių formų poezijos ar dramaturgijos tekstus, kuriuos kūrė daugybė rašytojų ir literatūros kritikų.

Prof. V. Auryla neapsiriboja tik grožinės literatūros tekstais.

Prisimenant du išėivijos veikėjus

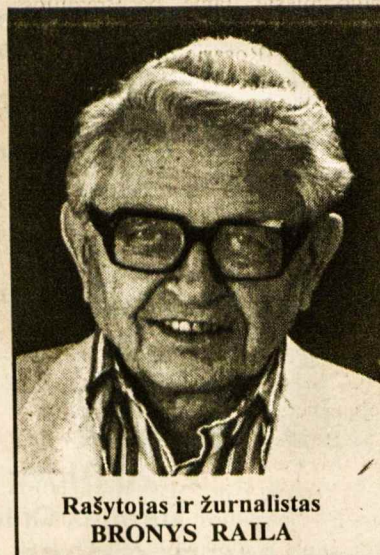
Bronys Raila (1909-1997), publicistas, rašytojas, radijo žurnalistas, į pavergtą Tėvynę siuntė per radiją daugelį patriotinių kalbų-straipsnių, išleido per 10 knygų, kuriose buvo sutelkti per daugelį metų periodikoje paskleisti jo įdomūs straipsniai. Gyveno išėivio gyvenimą Prancūzijoje, paskui JAV, ilgiausiai ir iki mirties.

Kalifornijoje Los Angeles mieste š.m. balandžio 13 d. suėjo jau septyneri metai nuo jo mirties; kovo 10 d. jis būtų buvęs 95 m. amžiaus (pora metų buvo jaunesnis už poetą Bernardą Brazdžionį, su kuriuo prieš mirtį draugavo).

Antanas Mikalajūnas, gyvenantis JAV-se, yra pasižymėjęs stambia parama Lietuvos švietimui. Ir Kauno V.D. universitetui, ir Šiaulių Pedagoginiam universitetui, ir daugeliui mokyklų Lietuvoje jis yra nupirkęs brangius aparatus, kaip mokslo priemonės. Yra atlikęs daug labdaros darbų ir darbelių.

A. Mikalajūnas, anksčiau gyvenęs Kanadoje, persikėlęs į JAV, savo darbštumu ir sumanumu yra gerai prisigysvenęs (daugiabučių versle). Jis atšventė 90 m. amžiaus sukaktį 2004 metų balandžio 8 d.

Alė Rūta

Rašytojas ir žurnalistas
BRONYS RAILA

ANTANAS MIKALAJŪNAS,
š.m. balandžio 8 dieną atšventęs
90 metų amžiaus sukaktį. Nuotrauka daryta jam besilankant
Kaune

Atsiųsta paminėti

džiams, kurių buvo 23,000. Klesti antisemitizmas.

SLĖPTUVĖS ARISTOKRATAI. Prisiminimai. Pasaulio tautų teisuoliai. Sudarė Rimantas Stankevičius. Viršelyje – dail. Samuelio Bako paveikslas „Keliautojų angelas“. Leidėjas – Seimo leidykla „Valstybės žinios“. (Gedimino pr. 53, LT-2002 Vilnius). Vilnius, 2003 m., 93 psl. Šiame leidinyje aprašomi trys žymieji žydų gelbėtojai – kun. dr. Juozas Stakauskas, Vladas Žemaitis, Marija Mikulskai. Pateikti išgelbėtojų pasisakymai.

Stasys Džiugas, KIŠKIS NEŠA DOVANA. Eilėraščiai ir pasakos vaikams. Redaktorius – V. Sventickas. Ilustracijos Vl. Stanckaitės. Dailininkas – R. Orantas. Išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla (K. Sirvydo 6, 2000 Vilnius). Tiražas – 1000. Vilnius, 2003 m., 60 psl.

kos. Kita vertus, šnekant apie sudėtingą egzodo literatūrą, ne visada tinka įprasti vertinimo kriterijai. Egzodo vaikų literatūra kurtą ypatingomis sąlygomis, siekiant išskirtinių tikslų, todėl šiuo atveju meniško kriterijus ne visada esti vienintelis ir objektyvus. Prof. V. Auryla teigia, jog „kai kurie kūriniai gal susilauktų aštresnės kritikos, jeigu kas vertintų vien meniniu požiūriu“ (p.633).

Antologija sudaryta laikantis nešališkumo principo. *Pabaišos žodyje* prof. V. Auryla kviečia būti objektyviems: „jeigu žvilgtelėsime nuo didžiųjų šiandienės vaikų ir jaunimo literatūros viršukalnių, ne visi egzodo kūriniai vaikams pasirodytų įspūdingi. Rastume ir tokių, kuriuose aktualūs laikotarpio ir lietuvių bėgimo ne visur perteikti tobula forma. Bet ir čia yra universalių dalykų. Juk etnografinis kraštovaizdis ir tautinis pasaulėvaizdis, laisvės, demokratijos ir humanizmo šūkiai, šviesos, gėrio, grožio idealai brangūs visiems. Išgyvenimai, netekus tėviškės ir tėvynės, karo, genocido baisumai ir beprasmybė, įsikūrimo svetimos šalyse sunkumai ir daugelis kitų išgyvenimų nesensta, ilgainiui tapę gyvąja istorija“ (p. 633).

Antrosios *Lietuvių egzodo vaikų ir jaunimo literatūros* knygos struktūra, kaip ir pirmosios, išlaikyta. Sudarytojas renkasi charakteringus epigrafus. Pirmajame tome – Petro Rimkūno eilėraštis – *Našlaitėlė*, antrajame – Bernardo Brazdžionio Vytės Nemunėlio *Lietuvos vaikų*. Pastarajame pirmąsias nihilistinėmis nuotaikomis persmelktas eilutes *Platus pasaulis, maža vietos / Vaikams be tėviškės savos* pabaigoje vis dėlto keičia optimistinės intonacijos: *Visi mes seserys ir broliai / Su meile tėviškės giliai*, atspindinčios platesnę egzodo laikotarpio jauseną.

Pasirinktų autorių biografijos skiriami nedaug vietos, tačiau paminimi svarbiausi jų gyvenimo faktai, reikšmingesni kūrybiniai darbai, glaustai užsimenama apie jų kūrybines intencijas, interpretuojami kūriniai.

Aprašo pabaigoje pateikiami bibliografiniai duomenys – knygų vaikams pavadinimai, išleidimo vieta bei laikas, iliustravusiųjų pavardės. Kai kurie poetai šiandienės skaitytojams jau yra pažįstami. Nepriklausomoje Lietuvoje išleisto net dvi Jono Mielgos eilėraščių knygelės *Šaukia tėviškės laukai* (1992) ir *Pabūk, varnėne, svečiuose* (1995), Leonardo Žitkevičiaus *Su tėvelio kepure* (1994). Pakartoti Vytės Nemunėlio eilėraščių rinkinių *Dėdė rudenėlis* (1992), *Purienos* (1992) bei du poemėlės *Meškiukas Rudnosiukas* leidimai, išleista puošni eilėraščių rinktinė *Tėvų nameliai brangūs* (1995). Lietuvoje pasirodė ir Zigmą Gavelio *Voro tinklas* (1991), *Snaigius pasaka* (1996), Stasio Džiugo eilėraščių ir pasakų rinktinė *Kiškis neša dovaną* (1999, 2003) bei kitų autorių kūryba. Tačiau daugelio antologijoje minimų poetų – Viktorijos Genytės-Smaizienės, Petro Pilkos, Gražinos Tulauskaitės, Albinos Kašubienės, Litos Lankos-Joanos Pautienės, Birutės Šlajutės-Nalėnės ir kt. kūryba lietuvių skaitytojui mažai žinoma. Nepažįstama ir išėivijos dramaturgių kūryba. Antologijoje pateikiami Stasio Lauciaus, Petronėlės Orintaitės, Antano Rūko, Jono ir Adolfo Mekų, Kosto Ostrausko ir kitų autorių kūriniai. Todėl pjesių tekstai ypač reikšmingi ne tik mokytojams, bet ir tiems, kurie domisi teatro menu, ieško nežinomų, originalių scenarijų.

Nors prof. V. Aurylos parengta antologija yra „laikotarpio liudijimas, lietuviško mentaliteto išsiliejimo į kitų tautų kultūrą dokumentas“ (p.633), tačiau, kita vertus, egzodo vaikų ir jaunimo literatūra svarbi ne tik kaip praetis išlika, ji reikalinga ir ateities kartoms, „po svečias šalis šiandien paslinkandčių tautiečių vaikams, kad neužmirštų brangiausių kilmės žodžių – Lietuvai, lietuvių, lietuvių kalbą“. Todėl moksline studija *Lietuvių egzodo vaikų ir jaunimo literatūra: 1945-1990* – pagarbos savo tautai, savo kultūrai, savo kalbai ir literatūrai ženklas.

Vincas Auryla, LIETUVIŲ EGZODO VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATūra: 1945-1990. II. Poezija ir dramaturgija. Kaunas, „Šviesa“, 2003, 637 psl.

Antanas Tamošaitis, *Kaimynės* 1963. Litografija 41,5 x 26,5

Du skirtingi dailininkai

Atvėrus Prano Kasiulio archyvą

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Jurbarko krašto žmonės nuo seno gerbė gimtąją kalbą ir spausdintą raštą – galbūt todėl iš čia išėjo tiek žymių kalbininkų, rašytojų ir spaudos darbuotojų. Vienas tokių buvo ir Pranas Kasiulis, visą gyvenimą paskyręs lietuviškai spaudai.

Pranas Kasiulis gimė 1922 m. birželio 23 d. Jurbarko. Čia 1941 m. baigė gimnaziją. Karo metais raštininkavo įvairiose įmonėse. Turėdamas polinkį muzikai, pokaryje jis buvo įstojęs į Kauno konservatoriją. Tačiau jį labiau patraukė darbas spaudoje, ir 1951 m. baigė Vilniaus universitetą, tapdamas diplomuotu žurnalistu. Dirbo *Literatūros ir meno*, *Svyturio*, *Tėvynės bals* redakcijose, radijo komitete. Spausdino straipsnius, apybraižas, apsakymus. Išleido meninių apybraižų rinkinius *Čia daugiau nebežels usnys* ir *Daina apie broliaus*.

Net 18 metų P. Kasiulis dirbo žurnalo *Mokslas ir technika* redakcijoje. Išspausdino daug straipsnių, apybraižų apie mokslo naujoves bei įžymius mokslininkus. Pramokęs vokiečių, prancūzų, ispanų, lenkų kalbas, sekė tų kraštų mokslinei spaudai, vertė straipsnius žurnalui. Jau būdamas pensijoje, 1998 m. išleido apybraižų knygą *Raudok, sutemų žeme*, kurioje papasakojo apie gimtojo Jurbarko įvykius ir žmones, apie tragiškus likimus sovietmečiu. P. Kasiulis mirė 2002 m. sausio 31 d. Vilniuje.

Žurnalisto našlė Filomena Kasiulienė Jurbarko krašto istorijos muziejui perdavė didžiulį ir vertingą vyro archyvą. Balandžio 28 d. muziejuje buvo atidaryta paroda, skirta Prano Kasiuliui atminimui. Lankytojai stenduose išvydo daug nuotraukų, kuriose jis nusifotografavęs su artimaisiais, mokslo draugais, bendradarbiais. Tarp šių – nemažai Lietuvoje žinomų žmonių. Pateikiami ir laiški, jam rašyti įvairių asmenų. P. Kasiulis susirašinėjo ir su nuo 1930 m. Kanadoje gyvenusiu poetu, prozininku bei dramaturgu Antanu Byru, gimusiu 1902 m. Rokiškio rajono Pakieknės kaime. Rodomas ir padovanotas jo eilėraščių rinkinys *Minčių trūpiniai*, išleistas Palantos slapyvardžiu 1961 m. Toronte. Išvydame ir P. Kasiulio neišspausdintuos apsakos *Žmogus ieško kelio* rankraštį. Stenduose – ir knygos iš jo asmeninės bibliotekos. Tarp jų vertingas unikumas – *Aušros* laikraščio 1885 m. kompletas. Išdėlioti ir įvairūs dokumentai, gaidų sąsiuviniai. Meilę muzikai jis, regis, išsaugojo visą gyvenimą.

Parodos rodiniai vaizdžiai

papasakojo apie žurnalisto Prano Kasiulio turiningą gyvenimą.

Prano Griušio kūryba

Kaune gyvenantis ir kuriantis dailininkas Pranas Griušys produktyvus ir populiarius menininkas. Gimė jis 1955 m. Klaipėdos rajone, 1976-1982 m. studijavo tuometiniame Lietuvos dailės institute tapybą. Dabar dėsto Dailės akademijos Kauno filialė. P. Griušys jau surengė ne vieną asmeninę parodą; su savo paveikslais dalyvavo daugelyje grupinių parodų. Pernai keli jo paveikslai buvo tarptautinėje meno bienalėje Kinijoje Pekino mieste, kurioje be jo Lietuvai dar atstovavo dailininkai Jūratė Mykolaitytė ir Vaclovas Krutinis.

Kauno Paveikslų galerijos lankytojai jau šestą kartą per Vasario 16-ąją išrenka labiausiai patikusio paveikslą autorių. 2000, 2003 ir 2004 m. dauguma savo balsus atidavė už Praną Griušį. Šiemet žiūrovams labiausiai patiko jo kūrinyje *Našlės undinės*.

P. Griušys mėgsta į savo drobes perkelti epiškus istorinius įvykius bei karines scenas. Didžiulio žiūrovų dėmesio susilaukė pernai Pasaulio žemaičių meno parodoje išstatytas jo paveikslas *Durbės mūšis*. Beje, visą šio kūrinio ciklą sudaro penki paveikslai. Lietuvos kariuomenės oro pajėgų štabo posėdžių salė Kaune puošia P. Griušio *Mūšis prie Melynųjų vandenų*. Kiti jo istoriniai paveikslai: *1812 metai, Kaunas, Paskutinis Vaidoto mūšis, Vienos giminės istorija*. Labai didelio formato jo nutapytos *Kražių skerdyklos*. Dabar kuria paveikslų seriją *Kolūkių griuvėsiai*.

Balandžio 14 d. Jurbarko parodų ir koncertų salėje buvo atidaryta Prano Griušio paveikslų asmeninė paroda. Į atidarymą atvykęs dailininkas pristatė savo kūrinius, papasakojo apie kūrybinius ieškojimus, apie pomėgį žaisti pagal pomodernizmo taisykles.

Jurbarkiečiai parodoje išvydo ir jo populiariąjį paveikslą *Našlės undinės*. Paveiksle vaizduojamas penkis gražuolės juodais drabužiais, kurių ilgos geltonos kasos supintos iš mažų žuvyčių. Atseit, pareigings našlės nusikirpo kasas ir užkonservavo silių deželėse, o kasos susipynė iš žuvyčių. Publika aukštai įvertino dailininko šį išradimą prasių sukeitimą. Taip pat parodoje išvydome ir paveikslą *Vienos giminės istorija*, pernai rodytą Pekine.

Prano Griušio kūrybai būdinga puikiai įvaldytas piešinys, detalių tikslumas ir metaforiško dermės, teatrališko elementai, atpažįstamas daiktų ir žmonių vaizdavimas.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos literatūros ir meno archyve neseniai buvo rastas 60 metų dingusių laikytas rašytojo Albino Vaitkaus – Mariaus Katiliško novelių rinkinys *Seno kareivio sugrįžimas*. Spaudai 1944 metais parengtas 300 mašinraščio puslapių rinkinys su karo metais parašytu romanu ir novelėmis dingo autoriui traukiantis iš Lietuvos. 2002 metais lankydams Lietuvos Amerikos lietuvių televizijos direktorių ir laidų vedėjas Arvydas Rencis, filmuodamas Literatūros ir meno archyve, netikėtai pastebėjo Albino Vaitkaus vardą. Tai ir buvo tas dingęs rankraštis. Jį A. Rencis pirmiausia perdavė Šiaulių universiteto lietuvių literatūros katedros vedėjui prof. Stasiui Tumėnui, kurįš pernai išleido tą knygą.

Rašytojo žmonos, poetės Ljūnės Sutemos prašymu, rankraštis buvo kuo mažesniais taisomas, paliekant originalią rašytojo kalbą, kas turėtų būti itin įdomu ir literatūrologams, ir kalbininkams, ir istorikams, ir visiems šio rašytojo talento gerbėjams. Prozininkas Marius Katiliškis (1914-1980), baigiantis karui pasitraukęs iš Lietuvos, 1949 m. apsigyveno Čikagoje, kur išgyveno iki mirties. Jis parašė romanus *Užuovėja*, *Miškas eina ruduo*, *Išėjusiems negrįžti*, novelių rinkinius *Prasilenkimo valanda*, *Šventadienis už miesto*. 1993 m. išleistas pomirtinis jo romanas *Pirmadienis Emerald gatvėje*.

Austrijos Bregenz miesto festivalių ir kongresų rūmuose kovo 10 d. buvo rodomas premjerinis spektaklis pagal lietuvių dramaturgės, muzikės ir vertėjos Arnos Alej pjesę *Im siebent Himmel ist Ruhe* (Septintame dangių – ramybė). Pjesė buvo parašyta 2002 metais ir išleista Berlyno „Felix-Bloch-Erben“ leidykloje. Joje pasakojama apie trisdešimtmetę vokiečių Klaudiją, kuri atvyksta į nuošalų Lietuvos miestelį susitikti su aštuoniolikamečiu Robertu – jos ilgesingo susirašinėjimo elektroniniu paštu partneriu. Tik atvykusią ją pasitinka Roberto mama ir močiutė, dvi keistai atrodančios ir besielgiančios moterys, o Roberto tarsi ir nebūti buvę. Teatro direktorius ir režisierius, perskaitė visą pluoštą Vokietijos ir Austrijos leidyklose išleistų veikalų, išrinko šią pjesę savo spektakliui. Jų dėmesį atrėpė pats pjesės siužetas – trys niekuo viena į kitą nepažinančios meilės istorijos, trys būdai, kaip irgi galima mylėti; veikale trys skirtingi moterų tipai, trys detalios apibūdinti moterų vaidmenys. Pjesė parašyta vokiečių kalba, išlaikyta originali kiekvienos pjesės veikėjos kalbos maniera.

Arna Alej gimė 1971 m. Panevėžyje, mokėsi Vilniaus J. Tallat-Kelpšos aukštesniojo muzikos mokykloje, vėliau studijavo Lietuvos muzikos akademijos violončelės klasėje. Nuo 1996 metų gyvena Berlyne, studijavo pjesių ir kino filmų scenarijų rašymo specialybę Berlyno menų universitete, dabar dirba vertėja ir kuria kaip laisva autorė. 2002 m. Frankfurto knygų mugėje A. Alej savo kūrybą pristatė Lietuvos kultūrinės programos renginiuose. Pirmoji jos pjesė *Cordon sanitaire* buvo apie poeto Vytauto Ma-

(ELTOS, Delfi, BNS, 7 meno dienos, LGTIC informacija)

Knygose sutelktas žmogaus patirties lobis

Šią prel. dr. Prano Gaidos-Gaidamavičiaus spaudos darbo sukakties datą 1954.V.17 atsiiktinai užtikau *Lietuvių enciklopedijoje*, ieškodamas žinių apie jo parašytas knygas. Jau tada, kai tik jos buvo parašytos (prieš pusšimtį metų), jose radau gilių minčių lobį, teikusių man pačiam daug įkvėpimo. Tų knygų man kaip tik dabar vėl prireikė.

Egzistencializmas yra tokia filosofijos kryptis, kuri svarstyamos pradedama nuo žmogaus išgyvenimų ir patirties. Tad šis kursas man pačiam yra išsūkis jungti filosofiją, psichologiją ir literatūrą. Ieškodamas literatūros lietuvių kalba, prisiminiau kun. dr. Prano Gaidos-Gaidamavičiaus parašytas knygas: *Išblokštas žmogus*, *Milžinas, didvyris, šventasis*, *Žmogiškosios pilnaties vizija*, *Didysis nerimas*.

Autoriaus nagrinėjamos temos gausiai iliustruojamos biografiniais ir literatūriniais pavyzdžiais. Esu įsitikinęs, kad tokia literatūra bus itin įdomi ir naudinga mūsų akademiniams Lietuvos jaunimui, besiruošiančiam pedagoginiam darbui, kartu jungiančiam ir meną.

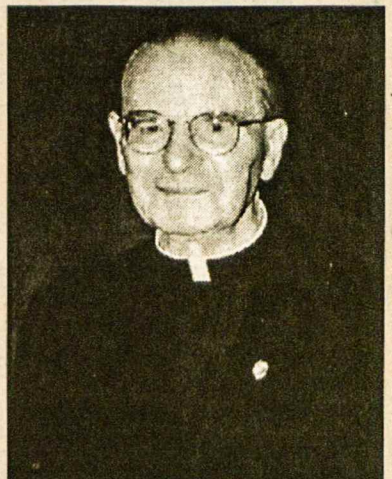
Černio tragišką žūtį. Studijų metu Berlyne „Sophiensaal“ teatre užsakymu parašė pjesę *Deutsch als Fremd* (Vokiečių – ne gimtoji), kurios premjera sulaukė didelio pasisekimo. Diplomines pjeses *Himmelsleiter* (Jokūbo kopėčios) rašymui jai buvo paskirta Alfred Toepfer metinė stipendija, skiriama perspektyviems meninių specialybių studentams iš Rytų ir Vidurio Europos. Pastaroji pjesė laimėjo Goetingeno valstybinio teatro Naujosios dramaturgijos konkursą, buvo premijuota ir patstatyta tame teatre 2002 metais.

Klaipėdos piliečiai intensyviai tvarkoma, kad vasarą lankytojai galėtų pamatyti naujų poezijų bei naujų rodimų. Per žiemą piliečiai buvo sumontuota nauja stoginė, kuri uždengė XV šimtmečio statyto parako bokšto pamatus. Tikimasi baigti tvarkyti ir princo Karlo bastioną ir jo požemius, kurie yra įspūdingi savo skliautais ir gerai išsilaikiusiais viduramžių sienojais. Pernai Friedricho bastioną, kuriam įrengtas muziejus, aplankė per 11,000 žmonių. Anot Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus direktoriaus Jono Genio, Klaipėdos piliečiai slepia dar daug paslapčių. Teigiama, kad archeologams teks ištyrinėti dar maždaug 60 nuošimčių jos teritorijos, kuri iki šiol nebuvo kasinėta. Pernai ir šiemet piliečiai sutvarkymui buvo skirta apie 1 mln. litų. Kitamet galbūt prasidės kasinėjimo darbai į pietus nuo Karlo bastiono, kur manoma rasti XIV š. medinio Klaipėdos miesto liekanas.

Tarptautinėje Goeteborg knygų mugėje ateinančiais metais Lietuva bus pagrindinė viešnia (šiemet ta garbė teko D. Britanijai). Tam ruošis jau buvo pradėta pernai, tuojau po pakvietimo. 2003 m. lapkritį buvo sudaryta speciali komisija, kuri šiuo metu rengia Lietuvos pristatymo mugę planą. Š. m. kovą Švedijos rašytojų sąjungos namuose įvyko literatūros forumas, kuriame dalyvaavo mugės generalinė direktorė Anna Falck, mugės programų direktorė Gunilla Sandin, Švedijos dienraščių, radijo bei literatūrinų žurnalų redaktoriai ir žurnalistai, leidyklų vadovai, Baltijos vokiečių rašytojų bei vertėjų centro, paramos fondų atstovai, Lietuvos kultūros ministerijos pareigūnai, pristatymo komisijos pirmininkas Rolandas Kvietkauskas bei kvietti lietuviai literatai.

Forume savo kūrybos ištraukas skaitė rašytojai Gintaras Grajauskas ir Marius Ivaškevičius, literatūros kritikas Laimantas Jonušys pristatė šiuolaikinę lietuvių prozą, literatūrologas Marijus Šidlauskas – poeziją. Panašūs renginiai, skirtas Švedijos skaitytojams, netrukus buvo pakartotas Stockholmo tarptautinėje bibliotekoje. Tarptautinėje Goeteborgo knygų mugėje savo leidyklas pristato apie 1,000 leidėjų iš įvairių pasaulio valstybių. Mugėje rengiami ir tarptautiniai seminarai, kuriuose dalyvauja daug garsių pasaulio rašytojų, tarp jų ir Nobelio premijos laureatų, pristatoma įvairių tautų rašytojų kūryba, rengiamos diskusijos aktualiomis literatūros, kultūros ir politikos temomis.

G.K.

Prel. dr. PRANAS GAIDA-GAIDAMAVIČIUS

Šia proga noriu atkreipti mūsų visuomenės dėmesį į tą lobyną, kuris yra sutelktas prel. dr. Prano Gaidos-Gaidamavičiaus knygoje. Jose yra nagrinėjami mūsų visų bendri rūpesčiai mūsų gyvenimo prasmės klausimais, kurie kyla mums juntant nerimą, džiaugsma ir nusivylimą, patiriant netektį ir naujus atradimus. Jo knygoje randame patirtimi ir logika pagrįstus atsakymus.

Kęstutis A. Trimakas

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

politikui, buvo laikomas tokiu parlamentaru, kuris per 35 sekundes galėjo pasakyti daugiau, nei kuris kitas per 35 minutes. Nors ir buvo opozicijos partijos atstovas, tačiau visų partijų parlamentarų buvo pagarbiai išlydėtas. Joe Clark labai kritikavo Progresyviųjų konservatorių sąjungimą su Kanados sąjungiečių partija, todėl su naująja Kanados konservatorių partija ir jos vadu Stephen Harper nerado bendros kalbos. Vienu metu net išsireiškė, kad yra geriau bendrauti su liberalais, negu su naujuoju, kuris dedasi esąs konservatorius. Taip pat su parlamentu atsiveikino ir liberalų partijos narė Sheila Copps. Ji parlamentu atstovavo hamiltoniečiams išstisus 20 metų. Kaip ministrė daugiaukultūriniais reikalais, ji 1998 m. buvo pagrindinė kalbėtoja Baltiečių federacijos vakarienių parlamento rūmuose. Ji buvo Hamiltono miesto mero duklė ir lietuviams prieinama parlamentarė. Dar tikisi sąlygoms pasikeitus vėl grįžti į parlamentą.

Ontario provincijos parlamente Naujųjų demokratų partija (NDP) atgavo oficialią partijos statusą. Rytinio Hamiltono apylinkės papildomuose rinkimuose NDP kandidatė Andrea Horwath tapo aštuntoji parlamentare, atstovaujanti šiai partijai. Pagal Ontario įstatymus, reikia aštuonių partijų atstovaujančių parlamentarų, kad jai būtų pripažintas oficialios partijos statusas. Su tuo pripažinimu yra susiję atlyginimai, partijos vadui duodamas limuzinas su asmeniniu šoferiu, 1,3 mln. dol. biudžetas tyrimams ir informacinių išlaidų padengimui bei papildomo personalo atlyginimams. Papildomuose rinkimuose liberalų pralaimėjimas yra siejamas su rinkiminių pažadų nevykdymu. Ši apylinkė buvo laikoma kaip stipri liberalų partijos tvirtovė.

Andrea Horwath santykiu 1:3 rinkimus laimėjo prieš Ralph Agostino, kuris tikėjosi būti išrinktas į savo mirusio brolio parlamento Dominico vietą.

Prieš 400 metų Saint Croix saloje pastoviai apsigyvenimui Šiaurės Amerikoje įsikūrė pirmieji prancūzai kolonistai. Laikei bėgant prie jų prisijungė airiai, baskai, flamandai, o taip pat ir vietiniai čiabuviai. Per dvi-tris kartas šis tautų mišinys ėmė vadintis akedais. 1713 m. Akedija tapo Britų kolonijos dalimi. Akedai per išstisus 400 metų neišsivadavo savo ištikimybės Prancūzijai, išlaikė savitą kultūrą ir senovinę prancūzų kalbą.

Prieš 400 metų Saint Croix saloje pastoviai apsigyvenimui Šiaurės Amerikoje įsikūrė pirmieji prancūzai kolonistai. Laikei bėgant prie jų prisijungė airiai, baskai, flamandai, o taip pat ir vietiniai čiabuviai. Per dvi-tris kartas šis tautų mišinys ėmė vadintis akedais. 1713 m. Akedija tapo Britų kolonijos dalimi. Akedai per išstisus 400 metų neišsivadavo savo ištikimybės Prancūzijai, išlaikė savitą kultūrą ir senovinę prancūzų kalbą.

Sporto žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Kauno "Žalgiris", laimėjęs seriją 4:0 prieš Vilniaus "Lietuvos rytą" krepšininkus, jau devintą kartą tapo Lietuvos krepšinio lygos (LKL) čempionais ir aukso žiedų laimėtojai. Ministras pirmininkas A. Brazauskas įteikė žalgiriečiams aukso žiedus ir remėjų "Mažeikių naftos" įsteigtą taurę bei 500,000 litų premiją. Tai buvo pirmasis čempionatas, kuriame žalgiriečiai į pergale vedė garsius Lietuvos krepšininkus A. Sabonis. Jis iškovojo pirmąjį savo karjerėje LKL aukso žiedą. LKL čempionas Jonišio "Žiemgalos" komandai nepavyko įkopti į aukščiausią Lietuvos lygą (LKL) - Klaipėdos "Neptūnas", laimėjęs seriją 3:0, ir toliau palieka aukščiausioje lygoje. Vilniū sudėbino didžiausias jau ketverius metus rengiamas gatvės krepšinio varžybos "Orange Virus", subūrusios 138 komandas su 452 žaidėjais. Varžybos vyks keliuose miestuose, ir nugalėtojai atstovaus Lietuvai pasauliniame "3 on 3 World Cup" gatvės krepšinio čempionate Italijoje.

LENGVOJI ATLETIKA: Prancūzijoje vykusiose tarptautinėse disko metimų varžybose trečią vietą užėmė V. Alekna, nusivėdęs diska 63,66 m. Varžybų nugalėtoju tapo vengras Z. Kovago (64,36 m), ant-

kuri dabar vadinama akedų tar-me. Jie didžiūojasi, kad per tiek amžių, gyvendami anglosaksų įtakoje ir aplinkoje, išliko akedais ir tikisi tokiais likti dar 400 metų.

Pasibaigė metinių valstybės mokesčių atskaitymo laikas. Pusė kanadiečių galvoja, kad surinkti pinigai nėra tinkamai išleidžiami. Tik 39% mokesčių pasitiki savo vyriausybę ir galvoja, kad iš jų surinkti pinigai yra tinkamai panaudojami. Didžiausias nepasitikėjimas valstybės pajamų mokesčių tvarkymu yra Kvebeko provincijoje, o rytų Kanados provincijose daugiau nei pusė apklaustųjų yra patenkinti pajamų mokesčių sistema. Daugiau kaip pusė apklaustųjų žmonių džiaugėsi, kad jiems valstybė yra skolinga už permokėtus asmeninius mokesčius.

Didžiųjų ežerų pakrantėse žuvėdrų kiaušiniuose randami vis didesni kiekiai žalingų teršalų, kilusių iš minkštųjų baldų gamyboje naudojamų chemikalų liepsnai slopinti. Šiuo metu daugiausia chemikalų turi Čikagos ir Toronto apylinkėse randamų žuvėdrų kiaušiniai, tačiau gamtos apsaugos tyrinėtojai negalvoja, kad cheminė koncentracija siekia pavojaus ribą. Tyrinėjamuose kiaušiniuose išskoma 70 įvairių cheminių medžiagų, ir tai kainuoja iki 1000 dol. vienam kiaušiniui patikrinti. Tyrimai buvo pradėti 1978 metais ir užteršimai bei paukščių išsigimimai palaipsniui mažėja.

Tik prieš kelias savaites Britų Kolumbijos parlamento narys varžytinių metu pavogė 50,000 dol. vertės deimantinių žiedų. Maždaug tuo pat metu, tik kitoje vietoje, 85 metų amžiaus, 30 metų pastato valytojos darba dirbusi lenkų kilmės ir Alzheimer liga serganti moteris buvo sulaukta išsinešanti iš maisto krautuvės 3 dol. vertės vištienos. Senutės tapatybė buvo nustatyta iš jos rankinuke rastos vaistų dėžutės, o senatorius atpažintas sekimo kameros ekrane. Nuostabu, kad 50,000 dol. vertės žiedo savininkas nutarė nekelti kriminalinės bylos aukštą pareigas einančiam vagiui. Šiam viešai išliejus asarą, žiedo savininkas pareiškė užuojautą. O maisto krautuvėje išsigandusi šiai ir pasimetusiai senutei buvo leista pasirinkti - kriminalinę apkaltą ir tuo pačiu suėmimą, ar iki mirties draudimą lankytis bet kurioje tos firmos maisto produktų parduotuvėje visoje provincijoje. Krautuvėse ji daugiau nesilanko. Ji bijo dabar net į kiemą išeiti.

A.V.

SPORTAS

Ryan Hodgson krepšinio aikštelėje. Nuotr. R. Gedekas

Gabūs sportininkai

Jonas Gedekas, žinomas sporto veikėjas, gyvenantis Trenton, NJ, renka duomenis ir juos spaudoje skelbia apie Amerikoje gimusius gabius sportininkus. "TŽ" neseniai gavo jų sąrašėlį. Apibūdinti yra šie sportininkai: **Jonas Maciūnas**, 20 m. amžiaus, Yale un-to studentas labai sėkmingai reiškiasi un-to futbolo komandoje kaip gynėjas, gimnazijoje žaidė ir krepšinį, priklausė lietuvių "Aro" komandai Filadelfijoje; **Ryan Hodgson**, 19 metų, trečios kartos lietuvis, šiemet baigęs gimnaziją, žaidžia krepšinį, futbolą (soccer), buvo išrinktas kaip vienas iš penkių geriausių pirmamečių žaidėjų Long Island, NY, žaidė su geriausiais gimnazijų krepšininkais, toliau mokysis West Point karo mokykloje; **Kristina Gineitytė**, 18 metų George Washington un-te, būdamas aukštaūgis, gerai reiškiasi krepšinyje; **Tomas Vengris**, 20 metų, Columbia un-to studentas, žymus irklautojas; **Chris Stankaitis**, antros kartos lietuvis, trečio kurso studentas St. Joseph's kolegijoje reiškiasi tarp pačių geriausių sportininkų. Inf.

Jaunučių žaidynės

"Aušros" sporto klubas vos Šiaurės Amerikos jaunučių krepšinio pirmenybės ši savaitę gegužės 29 - 30 d.d. Dalyvaus apie 40 komandų iš Čikagos, Detroito, Klyvlando, Hamiltono ir Toronto. Pradėsime nuo "molekulių" klasės (5-8 m.) ir baigsime su 16-mečiais krepšininkais ir krepšininkėmis. Žaidimai vyks Sheridan kolegijoje (Oakville), Clarkson gimnazijoje (Mississauga), Bishop Allen gimnazijoje ir Prisiškimo parapijoje (Toronto). Atidarymo parasas bus Sheridan kolegijoje šeštadienį, 8.30 v.r.; rungtynės prasidės tuoj po to. Krepšininkams ir svečiams sportininkų Mišios - šeštadienį, 7 v.v. Prisiškimo parapijos šventovėje. Po pamalų - jaunimo šokiai parapijos salėje. Žaidynių tvarkaraštį galite matyti "Aušros" klubo tinklalapyje: www.austra.net

Rimas Miečius, žaidynių organizacinio k-to pirmininkas (416-234-5792)

"Aušros" žinios

- Metinis "Aušros" klubo pokylis su vaisėm ir premijų įteikimu įvyks Prisiškimo parapijos salėje sekmadienį, birželio 13, po 4.30 v.p.p. Mišių. Klubo nariams įėjimas nemokamas, visiems kitiems - po \$5. Jei kas turi vartotų klubo uniformų, prašom atnešti į salę, kad žaidėjai galėtų jas vėl panaudoti. D.D.

Hamiltonas laimėjo

ŠALFAS-gos pranešimu, š.m. kovo 27-28 d.d. Detroito vykusiose vyresniųjų vyrų (35 metų ir vyresnių) krepšinio žaidynėse, kuriose dalyvaavo Toronto "Aušra", Hamiltono "Kovas", Čikagos ASK "Lituanica", Klyvlando "Žaibas" ir Detroito "Kovas", baigėme hamiltoniečiai nesunkiai įveikė "Žaibą" (62:50) ir tapo šių metų to amžiaus grupės nugalėtojais. Pirmenybės surengė Detroito "Kovas", vad. Pauliaus Butkūno. Inf.

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.00% už 30-89 d. term. indėlius
1.00% už 90-179 d. term. indėlius
1.00% už 180-269 d. term. indėlius
1.00% už 270-364 d. term. indėlius
1.15% už 1 m. term. indėlius
1.90% už 2 m. term. indėlius
2.35% už 3 m. term. indėlius
2.75% už 4 m. term. indėlius
3.35% už 5 m. term. indėlius
1.05% už 1 m. GIC mėn. palūk.
1.40% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.15% už 2 m. GIC invest. pažym.
2.60% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.60% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% už RRSP ind. (var. rate)
1.65% už RRSP 1 m. term. ind.
2.40% už RRSP 2 m. term. ind.
2.85% už RRSP 3 m. term. ind.
3.25% už RRSP 4 m. term. ind.
4.00% už RRSP 5 m. term. ind.
1.00% už OHOSP (variable rate)
0.45% kasd. palūkanų čekių sąsk.
0.60% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.40% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.

IMAME

už asmenines paskolas
nuo.....4.75%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuosimčiu
(fixed rate)
1 metų.....3.65%
2 metų.....4.20%
3 metų.....4.65%
4 metų.....4.95%
5 metų.....5.40%
- su keičiamu
nuosimčiu.....3.75%

DUODAME

• asmenines paskolas
• mokėdus iki 95%
[kainoto turto]
• riboto kredito paskolas
(Line of Credit)
• komercinius mokėdus

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŲ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninio paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) | LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVIŲ BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti

Lina Kuliaviene

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531

KLF daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuviškos išlaikymą bei studijuojantį jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą
testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas veikia nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r. ir 5 v.v. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncevalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
I LIETUVĄ - visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų -
apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę,
Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!
VISUOMET ruošiamas maldininkų kelionės -
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra
būtina, skambinkite ALGIUI MEDELUI asmeniškai.

Tel. Toronto 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimes-
nes vietas siunčiu X-PRISPAUŠT

MEDELIS CONSULTING 45 Forest Heights Str., WHITBY, Ont. L1R 1T7
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atskleidžiant gimes iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO
DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje tel.: 905 566-0006 Fax: 905 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 64 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.1.00%
180-364 d. term. ind.1.00%
1 metų term. indėlius1.15%
2 metų term. indėlius1.90%
3 metų term. indėlius2.35%
4 metų term. indėlius2.75%
5 metų term. indėlius3.35%
1 metų GIC-mėn. palūk.1.25%
1 metų GIC-met. palūk.1.40%
2 metų GIC-met. palūk.2.15%
3 metų GIC-met. palūk.2.60%
4 metų GIC-met. palūk.3.00%
5 metų GIC-met. palūk.3.60%
RRSP, RRIF ir OHOSP

"Variable"0.75%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.1.65%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.2.40%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.2.85%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.3.25%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.4.00%
Taupomąją sąskaitą iki0.75%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki0.75%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.0.40%

Duodame asmenines paskolas iki \$100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines prelasidas (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiame nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

RUBY REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

MLS JUMS TIK
KAINUOS
3 1/2%
IŠ VISO
+GST
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų

MANO NUOSAVYBĖS VERTĖ
\$400,000, \$500,000, \$700,000?
Nemokamas įvertinimas.

SKAMBINKITE

TEODORUI
STANULIUI, B.A.
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD
(PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300* COUPON \$300*
Off for 1 parcel Off
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

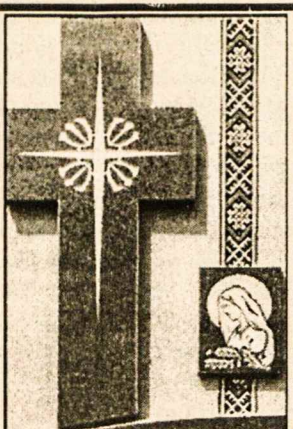
SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

▲ Gaminame paminklus, bronzines
plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiamė lietuviškais ornamentais
pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau
kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios
kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Naujoji Europa pagerbta Toronte

Rytų Europoje gegužės 1 d. buvo minima Europos sąjungos plėtros diena. Į šią sąjungą buvo priimta dešimt naujų valstybių: Kipro sala, Čekija, Estija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Malta, Lenkija, Slovakija, ir Slovėnija. Iš jų tik Kipro sala ir Malta 1944-1990 m. nebuvo Maskvos vergijoje ar jos įtakoje.

Toronto miesto meras, pripažindamas tame mieste esančių tautinių mažumų bendruomenes, jų įnašą kultūrinėje, visuomeninėje ir ekonominėje veikloje, šiai šventei paminėti surengė priėmimą. Gegužės 6 d. miesto savivaldybės menėčiai svečiai vaišinosi naujųjų Europos sąjungos narių tradiciniais valgiais ir skanėstais, o atskirai ant tautinėmis vėliavėlėmis papuoštų stalų buvo išdėlioti įvairūs informaciniai leidiniai ir lankstinukai.

Minėjimui vadovavo maltietė Gina Hily, kuri pristatė garbės svečius ir kvietė įnešti naujai į Europos sąjungą įstojusių valstybių vėliavas. Jas nešė tautiniai drabužiais pasipuošę tautų jaunuoliai, lydimi tų valstybių konsulų. Lietuvos vėliavą nešė Andrius Birgiolas ir Viktorija Valaitytė, o lydėjo Lietuvos generalinis garbės konsulas Haris Lapas. Garbės tribūnoje su stačiais visų 10-ties valstybių vėliavas, buvo sugiedoti Europos ir Kanados himnai.

Šiais metais Europos sąjungai vadovauja Airija, tačiau Airijos ambasadorius, negalėdamas pats atvykti į Torontą, igaliuoją Olandijos generalinį konsulą Jan Hesseling Europos sąjungos vardu pasveikinti naujai į Europos sąjungą priimtų tautų konsulus ir Kanadoje gyvenan-

čių tų tautybių atstovus šia iškilminga proga.

Gubernatorius leitenantas James K. Bartleman sveikino Ontario vyriausybės vardu. Jis jau anksčiau buvo susipažinęs su Europos sąjunga, nes atstovavo Kanadai kaip jos ambasadorius 2000-2002 m. Jis paminėjo, kad prasipletusi Europos sąjunga dabar sudaro vieną iš stipriausių ekonominių vienetų viename pasaulyje.

Toronto meras David Miller džiaugėsi darniai veikiančia daugiakultūre visuomene ir to paties linkėjo Europos sąjungai, kuri iš 15 buvusių narių padidėjo iki 25.

Lenkijos generalinis konsulas Jacek Junosza Kisielewski, visų 10-ties naujai įstojusių į Europos sąjungą valstybių vardu padėjo renginio šeiminkams, garbės svečiams ir 300 susirinkusių tautybių atstovams. Lietuviams atstovavo prel. Jonas Staškevičius, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovai, KLB KV pirmininkė ir valdybos nariai, KLB Toronto apylinkės pirmininkė ir kiti Lietuvos generalinio garbės konsulo kviešti svečiai.

Naujos Europos sąjungos sienos rytuose siekia Rusiją, Ukrainą ir Gudiją. Ji apima 25 kraštus su 12,2 trilijonų dolerių ekonomija. Naujieji nariai per pirmuosius dvejus metus dar neturės tų pačių teisių, nes senosios ES valstybės, išskyrus Airiją, yra įvedusios įvairių suvaržymų darbo, šalpos ir medicinos pagalbos srityse. Bulgarija, Rumunija, Kroatija ir Turkija tikisi tautinį drabužį. Artėjančios šokių šventės proga Audronė Tamulienė sutiko atsakyti į keletą klausimų.

- Kada pradėjote dirbti tautinių šokių šventei?
- Mane pakvietė į šį darbą prieš pusantį metų. Organizacinio komiteto pirmininkas yra renkamas iš kelių kandidatų JAV lietuvių bendruomenės ir Tautinių šokių instituto. Nežinau, kiek šiais metais buvo kandidatų. Aš, gavusi pasiūlymą, kiek pagalvojau ir sutikau.

Minint Lietuvos įstojimą į Europos sąjungą Toronte rotušėje Lietuvos vėliavą įneša Andrius Birgiolas ir Viktorija Valaitytė, lydimi Lietuvos generalinio konsulo Kanadai inž. Hario Lapo

Lietuvos ir Lenkijos sutartis

Bendradarbiavimo sutartis buvo pasirašyta prieš dešimt metų, bet lenkai jos nesilaiko. Čia spausdinamas raštas, skirtas Lietuvos prezidentui, seimo pirmininkui, premjerui

Prieš dešimtmetį buvo pasirašyta Lietuvos ir Lenkijos valstybių geros kaimynystės ir bendradarbiavimo sutartis. Ji turėjo daug teigiamų dalykų (iš dalies nutraukta valstybių konfrontacija, įsigalėjo normalūs santykiai), bet nemažai ir neigiamų pusių (neįvertinta 1919-1939 m. Lenkijos įvykdyta rytinės Lietuvos dalies okupacija, sutartis ne visai paritetiška). Lenkija sutarties tiksliai nevykdė ir kai kur ėmėsi nedraugiškų priemonių: į Punsko sveikatos centrą prievarta įkėlė pasienio užardą, keisdama tautinę gyventojų sudėtį; dauguma Seinų krašto lietuviškų mokyklų (šešias iš aštuonių) sumažino į žemesnę pakopą, Ramoniškėse ir kitur panaikino mokyklas su lietuvių kalbos pamokomis – taip sumažintas lietuvių kalbos mokymo mastas; skirdama dideles sumas Lietuvos lenkiškoms mokykloms (2003 m. – 13 mln. zlotų, 2004 m. – 4 mln. zlotų), Lenkija kasmet šantažuoja uždaryti paskutines lietuviškas mokyklas, labai sunkiai joms "rasdama" tik 1 milijoną zlotų; pastatyti paminklai Lietuvai okupavusiai Lenkijos kariuomenei, AK kariams; trukdoma steigti Seinų lietuvių gimnaziją, prie pastato, kur pasirašyta Suvalkų sutartis, neleista pritvirtinti memorialinės lentos.

Lenkija daro spaudimą Lietuvai ir pažeidžia jos suverenitetą: reikalauja dėl lenkiškų pavardžių rašybos keisti lietuvių kalbos abėcėlę, bet dėl lietuviškų pavardžių rašybos nekeičia lenkų kalbos abėcėlės; visaparmia Lietuvai nelobialias Vilniaus, Šalčininkų rajonų savivaldybes;

per Pasaulio lenkų bendruomenę, Lenkijos "Carita" perka mokinius Lietuvos lenkiškoms mokykloms ir vasara juos rengia Lenkijoje; palaiko pogrindinį "Vilniaus lenkų universitetą", išduodami jo studentams Balstogės universiteto diplomus; lenkams remti ir diskriminuoti kitus piliečius įkūrė Vilniaus regiono kaimų plėtros agentūrą; Lenkijos ambasados padalinys – Lenkų institutas Vilniuje – Lietuvoje rengia konferencijas, kuriose iš Lenkijos pusės dalyvauja profesoriai, o iš Lietuvos pusės – mokiniai, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos veikėjai, tautiškai indiferentiški asmenys, iškraipydami mūsų istoriją ir aiškindami, esą Lenkijos okupacija Lietuvoje buvo gėris.

Toliau gerinant Lietuvos ir Lenkijos santykius, siūlome:

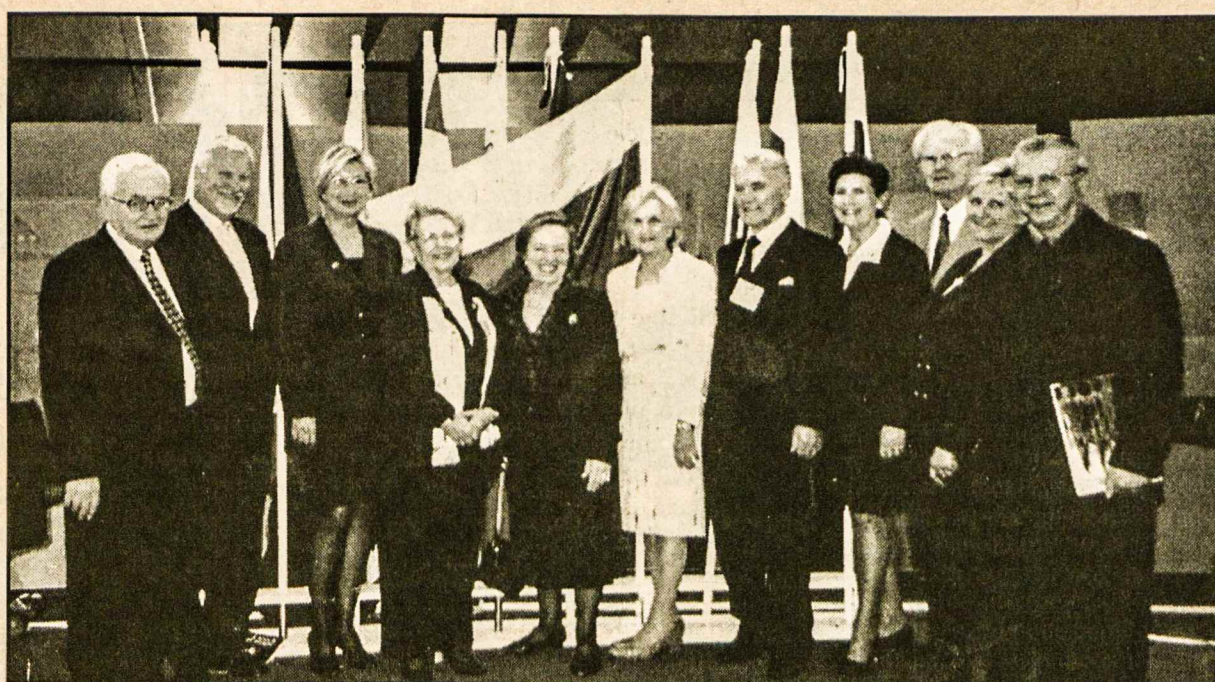
1. Prateisinti Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo sutartį sudaryti ją paritetiškai ir įvertinti Lenkijos įvykdytą rytinės Lietuvos dalies 1919-1939 m. okupaciją.

2. Prezidento sudarytą Lietuvos okupaciją įvertinimo komisiją papildyti Lenkijos okupacijos įvertinimo specialistais ir duoti jiems atitinkamus įgaliojimus.

3. Siekiant likviduoti Lenkijos okupacijos ir AK veiklos padarinius, parengti Rytų Lietuvos programą ir etninių lietuvių žemių programą.

4. Prie seimo patvirtinti Regioninių ir etninių reikalų komisiją.

J. Tonkūnas,
"Vilnios" draugijos konferencijos pirmininkas

Lietuvos ir kitų valstybių įstojimo į Europos sąjungą proga Toronte savivaldybėje buvo surengtas priėmimas gegužės 6 d. Viduryje – priėmimo rengėjai Lietuvos generalinis garbės konsulas Haris Lapas ir Gražina Lapienė, KLB krašto valdybos pirm. R. Žilinskienė, Toronto apyl. pirm. D. Garbaliuskienė ir kiti lietuviai veikėjai. Nuotr. D. Garbaliuskienės

Kitokia tautinių šokių šventė

Pokalbis su tos šventės organizacinio komiteto pirmininke

Šią vasarą liepos 3 d. įvyks XII Lietuvių tautinių šokių šventė Čikagoje. Organizacinio komiteto pirmininkė Audronė Tamulienė šokti pradėjo dar gyvendama Baltimorėje. Su Baltimorės tautinių šokių grupe dalyvavo pirmojoje Lietuvių tautinių šokių šventėje 1957 m. Čikagoje. Nuo 1975 m. ji – "Lėtinio" tautinių šokių grupės narė. Šalia to, Audronė yra puiki audėja; audimo mokėsi pas Aldoną Velskienę Amerikoje ir pas Vidą Kulikauskienę Lietuvoje. Ji yra nuaudusi ne vieno lėtinio tautinių šokių grupės. Artėjančios šokių šventės proga Audronė Tamulienė sutiko atsakyti į keletą klausimų.

- Kada pradėjote dirbti tautinių šokių šventei?

- Mane pakvietė į šį darbą prieš pusantį metų. Organizacinio komiteto pirmininkas yra renkamas iš kelių kandidatų JAV lietuvių bendruomenės ir Tautinių šokių instituto. Nežinau, kiek šiais metais buvo kandidatų. Aš, gavusi pasiūlymą, kiek pagalvojau ir sutikau.

- Nuo ko pradėjote?

- Pirmiausia turėjau viską sužinoti apie praėjusias lietuvių tautinių šokių šventes. Peržiūrėjusi visus dokumentus, pradėjau žvalgytis pagalbininkų. Pasiukviečiau nemažai žmonių iš "Lėtinio" tautinių šokių grupės, kadangi juos gerai pažįstu. Štai mano vyras Arvydas Tamulis redaguoja š.m. šokių šventės leidinį, rūpinasi šventei skirtais lankstinukais, plakatais; Marytė Meškauskaitė – Lietuvių tautinių šokių šventės organizacinio komiteto vicepirmininkė – atsakinga už šventės atidarymą; Vida Remienė organizuoja šventės metu tautodailės parodą; Laima ir Donatas Vasiliauskai atsakingi už dviejų mugių suorganizavimą. Kiti "Lėtinio" nariai: Dalia ir Jurgis Anyšai, Rugilė Šlapkauskienė, Genė Rimkienė, Vyta Karaitis.

- Su kokiais sunkumais susiduriate?

- Gal ne tiek sunkumais, kiek netikėtais pasikeitimais. Pavyzdžiui, visai netikėtai pasikeitė "Allstate Arena" salės, kurioje vyks šventė, šeiminkai ir pats personalas. Jie kitaip galvoja, kitų dalykų reikalauja. Viena iš nemalonesnių ir finansinių skaudesnių tokio pasikeitimo pasekmių buvo tai, kad salės kainos pakilo trigubai. Tad reikėjo derėtis. Kita vertus, viskas labai pabrango. Visus šventės pinigus mes turime surinkti iš bilietų ir aukų. Bandome iš amerikiečių organizacijų gauti vadinamą "grantus", bet mums tai ne visada pavyksta. Todėl norime, kad kuo daugiau žmonių sužinotų apie šią šventę ir,

žinoma, kuo daugiau jų dalyvautų pačios šventės renginiuose. Nė vienas šventėje dalyvaujantis šokėjas ar tautinių šokių grupės vadovas, kaip, beje, ir organizacinio šventės komiteto nariai, negauna jokio atlyginimo. Atvirkščiai, šventės dalyviai turi susimokėti šventės dalyvio mokestį. Gerai, kad esu pensininkė ir laiko šventei organizuoti turiu, bet kiti, dirbantys, prie šventės reikalų gali prisėsti tik savaitgaliais arba vakarais. Kelis kartus susirinkę šeštadienio ryte po tris su puse valandos praleidome dėdami 8000 prašymų į vokus ir siųsdami juos žmonėms. Visus tuos darbus reikia atlikti patiems komiteto nariams. Žinoma, pasikviečiam ir savo draugus į talką. Bendradarbiaujame su Čikagoje leidžiamais laikraščiais *Draugas*, *Amerikos lietuvis* ir *Amerikos lietuvių televizija*. Kreipiamės į kai kuriuos lietuvių verslininkus, kurie irgi padeda.

- Kiek šokėjų tikėtis sulaukti šiu metų šventėje?

- Daugiau kaip 1500 šokėjų ir bent 6000 žiūrovų.

- Kas sudarė XII šventės šokių programą?

- Programą sudarė šokių meno vadovė Rasa Poskočimienė. Turiu pripažinti, kad iki šiol nežinau viso šokių sąrašo. Tačiau mano pageidavimu tikrai bus šokamas *Malūnas*, nes šis šokis yra labai mėgstamas tiek Amerikos, tiek Kanados lietuvių šokių grupių.

- Kuo, Jūsų nuomone, skirsis ši būsima šventė nuo praėjusių?

- Labai svarbu paminėti, kad šių metų šokių šventė bus pristatyta ir amerikiečiams. Tai atspindi ir pačioje šventės programoje. Vienas iš tokių renginių bus Lietuvių vakaras (*Chicago Summer Dance*) Grant parke birželio 24 d., 6.00-9.30 val. vak. Vadovaus *Grandies* tautinių šokių grupės mokytoja Rėda Ardytė-Pliūrienė, gros *Sodžiaus*

Audronė Tamulienė 1976 metų tautinių šokių šventėje

kapela. Oficialus šventės atidarymas įvyks Čikagos centre birželio 30 d. Daley Plaza 12 v.p.p. Ten pat vyks ir lietuvių menininkų tautodailės paroda bei mugė. Mūsų komiteto nuomone, Lietuvių tautinių šokių šventė yra svarbus renginys ne tik lietuviams, gyvenantiems Amerikoje, bet ir Čikagos gyventojams, todėl šiais metais norėjome, kad kuo daugiau informacijos pasiektų ir juos. Jau sulaukėme nemažai skambučių – žmonės teiraujami apie bilietus.

Esu dėkinga Sofijai Žutautas, kuri prisidėjo prie mūsų šventės pristatymo amerikietiškajai publikai. Mums svarbus kiekvienas mažas dalykėlis, kiekviena maža galimybė informuojant apie šventę. Taip pat svarbu paminėti, kad šios šventės organizavimas tiek daug priklauso nuo interneto. Pirmą kartą daug darbų nudirbama ir daug informacijos išsiunčiama elektroniniu būdu. Todėl XII Šokių šventė turi savo puslapį internete: <http://www.javlb.org/svente04>. Maloniai kviečiame apsilankyti ne tik šokių šventės internetiniame puslapyje, bet ir pačioje šventėje.

Kalbėjosi –
Dalia Cidzikaitė,
Iliojaus universiteto
PLB Lituanistikos katedros
doktorantė

TORONTO

Paulius Žiloba, 18 metų, gyvenantis Vilniuje, gali už sutartą atlygį padėti atvykstantiems į Lietuvą tvarkyti reikalus, vežioti, pasitikti oro uoste ir kt. Turi automobilį, gerai kalba angliskai. El. paštas skan@freemail.lt, tel. nr. +37067813862.

Patikslinimas. TŽ nr. 19 šalia Montrealo sk. po nuotrauka parašas turėjo būti: South Shore Saints "barbershop" choras iš St. Lambert, koncertavęs balandžio 24 d. Aušros Vartų parapijos saleje Baltiečių menininkų parodoje.

A. a. Petro Murausko atminimui pagerbti Toronto vyrų chorui "Aras" aukoj: \$100 – G. D. Sakai; \$80 – E. Spudas; \$50 – T. V. Ma-

cai, G. D. Murauskai, K. A. Žilvyčiai; \$40 – V. M. Murauskai, J. S. Andriuliai, H. L. Sukauskai; \$30 – R. G. Paulioniai; \$20 – V. V. Naušėdai, Z. O. Girduškai, A. Lemežys, V. G. Butkiai, V. V. Paškai, J. Pacevičienė, V. Paulionis, J. Gustainis, H. I. Petkai, S. G. Krauskai, A. Puteris, V. Birštonas, J. T. Kiškūnai, J. Nešukaitis, A. N. Kulpos, J. Kristolaitis, L. I. Baziliauskai, P. I. Zubai, A. O. Budininkai; \$15 – J. Petrauskas; \$10 – L. Jukonis, A. Grigonis; \$5 – E. Molis.

Toronto *The Globe and Mail* dienraštis, apžvelgdamas naujas Europos sąjungos nares, *Travel* sekcijoje šeštadieniais spausdina gana išsamius, patalpuotus straipsnius. Su Lietuva laikraštis savo skaitytojus supažindino š.m. gegužės 15 d. laidoje. Steven Paulikas paruoštam straipsnyje per visą pirmą puslapį, su tešiniu 12-tajame, piešia Lietuvą kaip architektūros, rūpintojėlių bei kryžių kraštą, kuriame dar galima užtikti ir pagoniškos kultūros liekanų. Aprašyti du parkai – Europos parkas ir Grūto parkas, nemažas dėmesys skirtas ir Kryžių kalnui. Skaitytojams pateikiama ir istorinių žinių, pabrėžtas daugumos lietuvių religingumas ir atsparumas, ypač siekiant išsilaivinio iš rusų okupacijos.

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
Ilgiausiai dirbantis agentas
• 25 metai namų remonto patyrimas • Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas • Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kurio metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577.
Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA
Dr. Gintarė Sungailienė
115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)
Tel. 905 271-7171

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tormsenkus@rogers.com

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

ŽEMIAUSIA KAINA BET KURI!
Skambutis į Lietuvą - tik 26 centai!
Lietuva - 26 centai
JAV - 4.9 centai
Rusija - 15 centų
Lenkija - 7.9 centai
St. Peterburgas - 8 centai
D. Britanija - 5.9 centai
Kanada - 3.9 centai

10-10-580
Skambinant šiaurės Amerikoje
surinkti 10-10-580 + 1 + rajono kodą + numerį
Tarptautiniams skambučiams
10-10-580 + 011 + krašto kodą + rajono kodą + numerį
NEREIKIA keisti telefono firmos
BELL sąskaitoje bus sužymėti **Onlinetel** skambučiai.
Visos kainos galioja 24 valandas, 7 dienas per savaitę.
Ryšiai su nešiojamais telefonais gali kainuoti daugiau.
Kainos gali keistis be pranešimo.
Visiems skambučiams taikomas 25 centų minimumas.
Pilną kainoraštį galite skaityti tinklalapyje
www.10-10-580.com
10-10-580
A wholly owned subsidiary of Newlook Industries Corp., a publicly traded company listed on the TSX Venture Exchange (symbol: NLI)

TORONTONT

Anapilio žinios

– Gegužės 19, trečiadienį, palaidotas a.a. Andrius Mačiulis, 80 m. amžiaus.

– Gegužės 21, penktadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidotas a.a. Jurgis Juodakis, 90 m. amžiaus.

– Gegužės 22, šeštadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidotas a.a. Petras Butėnas, 81 m. amžiaus.

– Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje ateinančių savaitę Mišios bus ne sekmadienį, bet šeštadienį 2 v.p.p. Tai daroma ryšium su Anapilyje vykiančia Kapinių lankymo diena.

– Pavasainė Kapinių lankymo diena Anapilyje bus gegužės 30, sekmadienį. Pamaldos kapinių koplyčioje bus 3 v.p.p. Autoakštėje bei kapinėse tvarką prižiūres Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa. Mokyklinis autobusas į pamaldas vės maldininkus nuo Irlington požeminių traukinių stoties 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusėlis tą sekmadienio rytą važiuos įprasta sekmadienio tvarka.

– Kapinių lankymo dienos pietūs gegužės 30, sekmadienį, bus ruošiami KLKM dr-jos skryžiaus Anapilio salėje. Pietauti bus galima išties dieną ir atsigalvinti vynu arba lietuvišku alumi.

– Anapilio moterų būrelis Kapinių lankymo dienos proga rengia Gintaro Repčekos ir Romo Žiogačio Lietuviškų kryžių parodą. Atidarymas – ateinančių sekmadienį po 9.30 v.r. Mišių Anapilio parodų salėje.

– Gegužės 28, 29 ir 30 d.d. vyks ŠALFAS pirmenybės Toronto, Mississauga ir Oakville miestuose. Dalyvaus per 40 komandų. Mūsų parapijos „Anapilio“ klubui atstovaus 4 komandos.

– Mišios gegužės 30, sekmadienį: 9.30 v.r. už mirusius Vlado Pūtvio kuopos šaulius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje gegužės 29, šeštadienį, 2 v.p.p. už a.a. Bronių Pakštą; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje gegužės 29, šeštadienį, 3 v.p.p. už parapiją.

Išganytojo parapijos žinios

– Šį šeštadienį, tarp 7 v. ryto ir 1 v.p.p., įvyks moterų draugijos metinis „bazaras“. Malonėkite pristatyti daiktus penktadienio vakare tarp 6 ir 8 valandos. Šiam renginiui reikia savanorių. Kas galėtų pagelbėti prašomi paskambinti Vandai Norvaišienei, 416 447-4128.

– Ateinančių sekmadienį – Sekminių pamaldos 11.15 v. ryto.

– Tarybos posėdis numatytas antradienį, birželio 1, 7.30 v.r. Renato ir Russell Cleverdon namuose, Mississaugoje.

Maironio mokyklos žinios

– Kas dar neįsigijo bilietų į iškilmingą mokslo metų užbaigimą su šilta vakariene? Užbaigimo iškilmės penktadienį, birželio 4, 6.30 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje. Bilietus platina Kristina Dambartaitė, tel. 605 602-9231. Ji bus mokykloje gegužės 29 d., 9 v.r.

– Birželio 5 d. bus išdalinami vaikų pažymėjimai tėvams. Pamokos vyks iki birželio 12 d. Živilė

Lietuvių Namų žinios

– Gegužės 24 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 115 svečių. Pranešimą padarė LN Kultūros komisijos narė J. Budrienė.

– Lietuvių Namų ir „Labdaros“ valdybos posėdis įvyks birželio 17, ketvirtadienį, 7 v.v. Lietuvių Namų septynioje.

– Chem. inž. K. Astravas Lietuvių Namuose birželio 6, sekmadienį, 2 v.p.p. pasidalins savo išpuodintais ir patrymiais iš kelionių Irake, Irane ir arabų kraštuose.

– Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namams a.a. G. Kocienės atminimui \$500 aukuro dukra su vyru G. V. Butkiai; po \$65 – E. I. Vilkai ir L. A. Butkiai iš JAV; \$20 – J. Gedrimienė.

– Besidomintys Slaugos namais informacijos gali gauti interneto tinklalapyje www.labdara.ca.

– Slaugos namų k-tas dėkoja visiems už aukas. Jos priimančios Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

Savaitraščio Amerikos lietuvių priedo Rytų pakrantėje redaktorius Laurynas Misevičius lankysis Kanadoje gegužės 30, Kapinių lankymo dieną. Po 3 val. Mišių Lietuvos kankinių šventovėje pabendraus su vietiniais lietuiviais, platins laikraštį ir galės atsakinėti į klausimus.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių muziejų-archyvą?

Prisikėlimo parapijos žinios

– Šeštinių sekmadienį per 10.30 v.r. Mišias solo giedoja Anita Pakalniškytė-Puodžiūnienė. Parapijos choras paskutinį kartą prieš vasaros atostogas giedos birželio 13 d., minint trėminius į Sibirą.

– Sibirinių trėminių minėjimas, kurį rengia Baltiečių federacija, įvyks šios parapijos šventovėje birželio 15 d., 7 v.v. Ekumeninės pamaldos atliks estų, latvių ir lietuvių dvasiškai, giedos Toronto vyrų choras „Aras“.

– Šį šeštadienį, 7 v.v. vyks Sekminių vigilijos Mišios ŠALFAS žaidinių sportininkams. Kviečiame dalyvauti ir parapijiečiai.

– Gegužės 25 d. palaidota a.a. Vanda Rupkavienė, 78 m. Paliko dukrą Aldoną ir sūnų Julijų su šeimomis. Gegužės 26 d. palaidotas a.a. Jonas Kairys, 89 m. Paliko žmoną Juzefiną ir sūnų Antaną su šeima.

– Maldininkų kelionei į Lietuvą, rugpjūčio 9-26 d.d., registracija vyksta per „Astra Travel“ agentūrą (416 249-7710 ar 416 209-7737). Į kelionės kainą įeina skrydžiai lėktuvais, viešbučiai, autobusai, pusryčiai, 11 vakarienių. Informacinis susirinkimas apie kelionę įvyks birželio 27 d., 12 v.d. parapijos muzikos kambaryje.

– Metinis parapijiečių susirinkimas vyks birželio 13 d., po 10.30 v.r. Mišių. Bus padaryti visų parapijos tarybos sekcijų pranešimai, renkama pusė parapijos tarybos narių, teikiama pasiūlymai bei keliama klausimai parapijos vadovybei. Rinkimams į parapijos tarybą vesti yra sudaryta nominacijų komisija: A. Ambrozaitienė, L. Kulavičienė ir J. Stasiulevičienė. Jos paruoš kandidatų į parapijos tarybą sąrašą, kuris galės būti papildytas ir susirinkimo metu. Norintys kandidatuoti ar, gavus sutikimą, pasiūlyti kitus, susisiekiama su bet kuria nominacijų komisijos nare.

– Mišios sekmadienį, gegužės 30: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9.15 v.r. už Bernice Tarnow; 10.30 v.r. už gyvus ir mirusius motinas, už Marytę ir Vladą Miceikas ir padėkos intencija; 12 v.d. už a.a. Stašį Vaitkų – 3 metinės.

Muziejaus-archyvo žinios

– Kapinių lankymo dieną bus atidaryta nauja meno paroda muziejuje. Dalyvauja šie dailininkai (Kanados lietuvių dailininkų draugijos nariai): Otis Tamašauskas, Rima Mačikūnaitė, Rita Bulova-Forrest, Elytė Balkytė-Zubis, Kristina Balašūnaitė, Lilija Tamašauskaitė, Arvydas Slabosevičius, Irma Makariūnaitė, Andrius Butkevičius, Kris Jurėnas.

– Tęsiame pavasarinį muziejaus-archyvo išlaikymo vaju, kuris nebuvo įvykęs be Kastyčio, Jūratės ir Arijos Batūrų pagalbos. Šią savaitę aukoj: \$100 – D. Naikauskienė; \$50 – I. Nacevičienė, Lidija Valevičienė, A. ir K. Pajaujiai ir firma „Longton Mechanical Systems and Services“ (Hamilton). Nuosirdžiai dėkojame visiems aukotojams bei pagalbininkams.

Inž. E. ir dr. J. Čuplinskai giminių ir artimųjų tarpe atšventė savo 40-tąją vedybinę sukaktį.

– „Tėviškės žiburiai“ metinės spaudos popietės proga dr. R. Zabieliuskas paaukojo \$500.

A.a. Juozo Staškevičiaus atminimui pagerbti kun. Algimantas ir Rūta Žilinskai „Tėviškės žiburiams“ aukojė \$50.

A. a. Juozo Staškevičiaus atminimui pagerbti Kazimieras ir Gema Balytos *Tėviškės žiburiams* aukojė \$50.

A. a. Petriui Butėnui mirus, užjausdami dukrą Marytę, jos vyrą Artūrą Akelaitį bei artimuosius, Stasė ir Benius Yoku-bynai *Tėviškės žiburiams* aukojė \$100.

Tremtinių vaikų fundacijai mokyklai *Lietuvių Namai* Vilniuje R. Žiogarys paaukojo \$150.

Išėjusių lietuvių klerikų studijų fondui aukojė \$50 – P. B. Daržinskai (a.a. kun. Petro Rukšio atminimui).

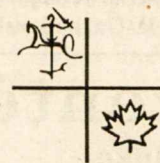
Kapinių asfaltavimo vajui šią savaitę aukojė: \$2,000 – Montrealio lietuvių kredito unija „Litas“; \$200 – E. P. Stepanauskai, I. P. Girmiai, D. Peddie; \$100 – M. A. Pranevičiai, L. E. Rudaičiai, I. Nacevičienė, A. Valadkienė, A. V. Stanevičiai, E. Kupreikis, F. Mačiulis, A. Monstvilas, kun. K. Kaknevičius, T. Zaleskienė; \$50 – U. Paliulytė, V. J. Dimskiai, P. Daržinskai, E. Repčytė, K. V. Gapučiai.

Regina Miškinienė sergantiems našlaičiams aukojė \$100.

• D.K. ir M.P.

Svečiai, aplankę Toronto Maironio mokyklą. Iš kairės: Lietuvos šaulių sąjungos vadas plk. ltn. Juozas Širvinskas, mokyklos vedėja Aldona Šimonienė, išeivijos šaulių sąjungos vadas Mykolas Abarius, Toronto Vlado Pūtvio kuopos šaulių vadas Vytautas Pečiulis

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd, Toronto, ON M9A 5G1 Tel.: (416) 532-3400, (416) 532-3414 Fax: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

LOTERIJA SKOLININKAMS

Prisikėlimo kredito kooperatyvo valdyba PRANEŠA, kad visi nariai, paėmę iš mūsų būstui paskolą (mortgage) 2004 metais, galės dalyvauti loterijoje ir laimėti \$2,000.

2005 m. metiniame susirinkime bus loterijos būdu išdalintos 5 premijos po \$2,000.

Norintiems laimėti dalyvavimas metiniame susirinkime privalomas!

– „TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ administracija kapinių lankymo dieną, gegužės 30, sekmadienį, bus atidaryta po 9.30 v.r. Mišių iki 3 v.p.p.

Anapilio lietuvių sodybos korporacijos (Anapilis Christian Community Centre) metinis narių susirinkimas įvyks š.m. birželio 3, ketvirtadienį, 7 v.v. parapijos salėje. Nesusirinkus kvorumui, už pusės valandos šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus teisėtus, nepaisant susirinkusių narių skaičiaus. **Valdyba**

Lietuvių kalbos ir kultūros vasaros kursai (keturių ar dviejų savaitių) vyks Kauno Vytauto Didžiojo universitete nuo š.m. liepos 20 iki rugpjūčio 17 d. Registruotis iki birželio 24 d. Šiuo adresu: Vytautas Magnus University, Donelaičio 58, LT 44248 Kaunas, Lithuania. Tel: +370 37 327807; Fax: +370 37 323296; E-mail: baltic@trs.vdu.lt; office@trs.vdu.lt.

Priešpjetinės pamokos skirtos lietuvių kalbai, o popietinės – kultūrai. Numatomos trijų savaitgių kelionės po Lietuvą. Informacinėje sąlankoje įrašyta: „Jūs tik nusipirkite bilietą, o visų kitų mes pasirūpinsime!“ Inf.

Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje atkūrimo 50 metų veiklos sukakties proga Lietuvos min. pirmininkas Algirdas Brazauskas pasveikino. Jo paruoštas padėkas įteikė Lietuvos šaulių sąjungos vadas plk. ltn. Juozas Širvinskas Toronto Vlado Pūtvio kuopos šauliams: Petriui Jonikui, Vytautui Pečiuliui ir Stasiui Jukubaičiui. „Už nuopelnus šaulių sąjungai“ ženklų apdovanoti šauliai: Kazimieras Pajaujis ir Anelė Pajaujienė. Sukaktuvine Lietuvos šaulių sąjungos 85 metų sukakties juosta apdovanota šaulė Irena Pečiulienė. Inf.

Pranešimas
50-oji Europos Lietuviškųjų studijų savaitė vyks Vokietijos LB buveinėje Lampertheim-Huettenfeld š.m. liepos 11-17 d. Paskaitomis ir diskusijomis bus apžvelgti literatūros, europėjimo, Lietuvos-Lenkijos, lietuvių ir Lietuvos užsienio politikos, Lietuvos narystės Europoje, antisemitizmo bei kiti klausimai. Moderatoriai – prof. dr. E. Aleksandravičius, A. Hermanas ir dr. D. Kuolys. Registruotis adresu: Litauische Volksgemeinschaft, Lorsche Str. 1, D-68623 Lampertheim-Hüttenfeld; faksas 06256/1641; el. paštas: info@VokLb.de. Registracijos mokeskis 50 €, visos savaitės pragyvenimas 200 €; studentams registracija ir pragyvenimas 200 € Inf.

19-oji Baltistikos konferencija, rengiama „Association for the Advancement of Baltic Studies“, įvyks birželio 3-5 d.d. Toronto universitete, „Munk Centre for International Studies“. Konferencijos temos – Baltijos valstybių įsijungimas į Europos sąjungą ir 1944 m. įvykių 60-mečio paminėjimas. Tris dienas vyks akademinės sesijos, taip pat bus kultūrinis renginys – trijų baltiečių – Ruth Tulving, Vid Ingelevics ir Otis Tamašausko meno paroda, kanklių koncertas ir iškilminga vakariene. Norintys dalyvauti yra kviečiami registruotis artimiausiu laiku. Visa informacija teikiama interneto tinklalapyje <http://www.utoronto.ca/estonian/aabsc/conference2004>.

A.a. Jurgio Juodikio atminimui pagerbti *Kovai su vežiu ir džiova* sergantiems vaikučiams aukojė: \$40 – Z. Augaitienė; \$35 – T. B. Stanuliai; \$30 – T. V. Sičiūnai, E. Žulienė; \$20 – A. Kerberienė, B. Tamulionienė, O. Skėrienė, A. J. Kaziliai, E. G. Kuchalskiai, I. A. Žemaičiai, V. Puchionas, P. Čiurlys; \$15 – A. I. Zalagėnai.

A.a. Andriaus Mačiulio atminimui Liuda ir Vytautas Sen-džikai „Tėviškės žiburiams“ aukojė \$25.

MODERNAUS MENO PARODA
Kanados lietuvių muziejuje-archyve
Anapilyje
KAPINIŲ LANKYMO DIENA
2004 m. gegužės 30, sekmadienį
Rengia Kanados lietuvių dailininkų draugija

SMUIKININKĖS Audronės Šarpytės JUBILIEJINIS KONCERTAS - muzikinė fantazija „AUDROJE“
š.m. gegužės 30, sekmadienį, 7 val.vak.
Prisikėlimo parapijos salėje
Kviečiame dalyvauti šioje originalioje programoje!
Bilietai parduodami prieš koncertą. Po koncerto vaišės.

KLB TARYBOS RINKIMAI
XIX-tosios krašto tarybos rinkimai visose apylinkėse įvyks
2004 m. rugsėjo 19 d.
SUDARYTA ŠIOS SUDĖTIES RINKIMŲ KOMISIJA:
Feliksas Mockus, pirmininkas, Juozas Karasiejus, Edis Kazakevičius, Dana Keršienė, Vytautas Taseckas
Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba

19-oji Baltistikos konferencija, rengiama „Association for the Advancement of Baltic Studies“, įvyks birželio 3-5 d.d. Toronto universitete, „Munk Centre for International Studies“. Konferencijos temos – Baltijos valstybių įsijungimas į Europos sąjungą ir 1944 m. įvykių 60-mečio paminėjimas. Tris dienas vyks akademinės sesijos, taip pat bus kultūrinis renginys – trijų baltiečių – Ruth Tulving, Vid Ingelevics ir Otis Tamašausko meno paroda, kanklių koncertas ir iškilminga vakariene. Norintys dalyvauti yra kviečiami registruotis artimiausiu laiku. Visa informacija teikiama interneto tinklalapyje <http://www.utoronto.ca/estonian/aabsc/conference2004>.

A.a. Jurgio Juodikio atminimui pagerbti *Kovai su vežiu ir džiova* sergantiems vaikučiams aukojė: \$40 – Z. Augaitienė; \$35 – T. B. Stanuliai; \$30 – T. V. Sičiūnai, E. Žulienė; \$20 – A. Kerberienė, B. Tamulionienė, O. Skėrienė, A. J. Kaziliai, E. G. Kuchalskiai, I. A. Žemaičiai, V. Puchionas, P. Čiurlys; \$15 – A. I. Zalagėnai.

A.a. Andriaus Mačiulio atminimui Liuda ir Vytautas Sen-džikai „Tėviškės žiburiams“ aukojė \$25.

A.a. Jurgio Juodikio atminimui pagerbti *Kovai su vežiu ir džiova* sergantiems vaikučiams aukojė: \$40 – Z. Augaitienė; \$35 – T. B. Stanuliai; \$30 – T. V. Sičiūnai, E. Žulienė; \$20 – A. Kerberienė, B. Tamulionienė, O. Skėrienė, A. J. Kaziliai, E. G. Kuchalskiai, I. A. Žemaičiai, V. Puchionas, P. Čiurlys; \$15 – A. I. Zalagėnai.

A.a. Andriaus Mačiulio atminimui Liuda ir Vytautas Sen-džikai „Tėviškės žiburiams“ aukojė \$25.

MONTREALQUE

Stasė ir Jonas Naruševičiai gegužės 22 d. paminėjo savo vedybinio gyvenimo 50-ties metų sukaktį. Padėkos Mišias Aušros Vartų šventovėje atnašavo kleb. kun. R. Birbilas. Jam asistavo diakonas dr. Kazimieras Ambrozaitis iš Toronto. Skaitinius vedė Angelė Ambrozaitienė. Vaišės vyko dukters Gailos ir zento Aleksandro Stankevičių namuose. Gražus būrys giminių bei artimųjų iš JAV, Toronto ir Montrealio bičiulių praleido malonią pavasario popietę.

Aušros Vartų šventovėje gegužės 28 d. Mišias atnašavo kleb. kun. R. Birbilas. Jam asistavo diakonas dr. K. Ambrozaitis, pasakęs ir pamokslą.

Norintieji vaikus siųsti į „Kretingos“ stovyklą turėtų kreiptis į Toronto tėvus pranciškonus, 1 Resurrection Rd., Toronto, Ont., M9A 5G1, o dėl „Neringos“ stovyklos – į N. P. Šv. Mergelės Marijos seserų vienuoliją, 600 Liberty Hwy.,

Putnam, Conn. 06260, USA. D.S.

Šv. Kazimiero parapijos žinios
– Šventovės dažymo darbai persirito į pabaigą. Ilgai laukti žmonių lūkesčiai, turėti gražią bei švarią šventovę, pildosi.

– Šv. Elzbietos dr-jos paskutinis susirinkimas prieš atostogas įvyks sekmadienį, birželio 6.

– H. Kurylienė, Šv. Onos dr-jos bei pensininkų klubo pirmininkė, buvo susižeidusi. Linkim jai greit pasveikti.

– Šv. Kazimiero Kėglių (Bowling) klubas sėkmingai užbaigė savo 40-tąją sezoną. Sezoną čempionai yra Sonny Andrewskio komanda. Baigiamųjų žaidimų nugalėtojai yra Lucy Macias komanda. Naujas sezonas prasidės rugpjūčio pabaigoje. Kas norėtų prisijungti, prašomi kreiptis į Richard Martell (pirmininką) ar Stanley Rašytinį (sekretorių). Savaitinis mokestis, kuris dengia užbaigimo balių ir premijas, yra \$14. V.L.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

Toronto „Gintaro“ ansamblio narys žaidžia lietuvišką žaidimą su jauna dalyve Ročesteryje. Lietuvių dienų, įvykių š.m. gegužės 16 d. proga

Torontišio „Gintaro“ veikla

RASA KURIENĖ

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio „Gintaras“ iškilmingai baigė praėjusius metus įspūdinga kelione Lietuvon, kur studentų grupė dalyvavo šventėje ir atliko koncertą Šiauliuose. Dalyviai ir vadovai sugrįžo pakiliai nusiteikę tęsti darbą, kurti naujas programas ir puoselėti lietuvišką tautinį šokį užsienyje.

Šių metų gintariečių skaičiai beveik padvigubėjo. Tai įvyksta, kai užsienyje rengiama tautinių šokių šventė. Į „Gintarą“ sugrįžę veteranai. „Gintaro“ ansamblio dalyvaus Čikagoje vyksiančioje šventėje su dviem vaikų rateliais, dviem jaunių rateliais, dviem studentų rateliais, dviem jaunų veteranų rateliais ir vienu vyresnių veteranų rateliu. Tai rodo „Gintaro“ svarbą ir ypatingą vaidmenį Toronto ir apylinkių lietuvių visuomenėje.

Ansamblio repeticijų tvarkaraštis perpildytas, nes „Gintaras“ ruošiasi ne tik tautinių šokių šventei, bet ir visokioms kitoms gastrolioms. Gegužės 16

KLB žinios

– KLB tarybos suvaizdavimas įvyks šeštadienį lapkričio 6, Anapilio salėje.

– „Canadians for a Genocide Museum“ (kurio KLB yra narė) š.m. kovo mėn. pabaigoje minėję savo antrąją metinę „Genocide Memorial Week“. Atidaryme Parlamento rūmose dalyvavo KLB kr. valdybos atstovai ir išjūs kiemo vaizdą! Danius Lelis, 647 519-2299 (nešiojamas).

WASAGOJ netoli „Kretingos“ stovyklos ir labai arti ežero išnuomojamas butas su atskiru įėjimu ir visais patogumais. Tinkamas 2 ar 3 asmenims. Skambinti tel. 416 447-6043 arba 705 429-3864.

ISNUOMOJAMOS 2 kabinos višni vasarai arba savaitėms. Šiltas ir šaltas vanduo. Automobilui vieta. Į paplūdimį apie 3-5 min. Skambinti tel. 705 429-4120 dieną, 705 737-9101 vakare.

CLEAN FOREVER. Valomė kilimas, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiuos per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATIEKIA STALIAUS, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Skambinti aplūgi tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

JOTVA CONSTRUCTION
Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Skambinti aplūgi tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

studentų grupė dalyvavo Rochester, New York miestuose tarptautiniame festivalyje, atstovaudama lietuviams. Prieš kelis mėnesius „Gintaras“ su „Vologne“ atliko Toronto lietuvių nepriklausomybės minėjimo meninę programą, kuri pasižymėjo savo kūrybingumu, autentiškumu ir unikalumu.

Birželio 6 „Gintaras“ kviečia visus į savo metinį koncertą *Pašokdinsiu vidury ratelio*, kuris įvyks Anapilio salėje. Visos ansamblio grupės parodys savo metų darbo vaisius, veiks įdomi loterija ir visiems bus gera proga pabendrauti smagioje lietuviškoje nuotaikoje.

1955 m. Toronto „Šatrijos“ ir „Rambyn“ skaučių ir skautų tautinių iniciatyvą įsisteigė tautinių šokių grupė, kuri tapo „Gintaro“ ansambliu ir 2005 metais šves savo penkiasdešimtmetį. Kas tada galėjo pramatyti tokią įspūdingą ansamblio ateitį! „Gintaras“ dalyvavo visose tautinių šokių šventėse, šoko Niujorko, Montrealio ir Vankuverio pasaulinėse parodose, buvo išrinktas atstovauti Toronto karavanui Pasaulinėje olimpiadoje Montrealyje. Ansamblio lankėsi Europoje ir koncertavo Anglijoje, Austrijoje, Prancūzijoje, Škotijoje ir Vakarų Vokietijoje. „Gintaras“ du kartus aplankė vakarų Kanadą. Buvo nuvykęs su gastroliomis į Meksiką, Argentą ir Urugvajų. Aplankė beveik visus lietuvių telkinius Kanadoje ir JAV-se. 1989 m. „Gintaras“ tapo pirmu išeivijos ansambliu, su koncertais aplankiusiu Lietuvą.

Įvairios ansamblio grupės dalyvavo Pasaulio lietuvių tautinių šokių ir dainų šventėse 1994, 1998 ir